

Rapport

Vurdering av forebyggende oppgaver og beredskap samt dokumentasjon av Østre Agder Brannvesen

Eivind L. Rake

Beredskap og Krisehåndtering

06.03.2019

Foto: Scanpix og Agderposten

Innhold

Innledning.....	2
ØABV - Beskrivelse	5
Historie	5
Erfaring med sammenslåing (fordeler og utfordringer).....	6
Oppbygging/ organisering pr. 01.01.19.....	7
Politisk og administrativt ansvar og delegasjoner.....	10
Prosess.....	12
Krav, målsetting og oppgaver.....	13
Kartlegging og ROS-analyse.....	15
Beredskapsanalyse	19
Forebyggende analyse.....	26
Prioriteringer og endringer i ØABV	28
Konklusjoner og anbefalinger.....	33
Andre sentrale dokument i prosessen	33
Vedlegg.....	34
Vedlegg 1, Myndighetskrav til dimensjonering av brannvesenet – utdrag av lover og forskrifter...	34
Vedlegg 2, Dokumentasjon 2019	42

Innledning

Østre Agder Brannvesen (ØABV) er et brannvernssamarbeid mellom kommunene Arendal, Froland, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Arendal er vertskommune for samarbeidet. Samarbeidet ble etablert fra 1. januar 2008. Brannvernssamarbeidet omfatter 70 000 innbyggere i de 7 kommunene, et areal på 3135 km², 94 ansatte, hvorav 70 er ansatte på heltid og 122 er deltidsansatte.

Dimensjonering og organisering av brannvesenet i 2008 tok utgangspunkt i en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) fra 2006.

Brannvesenet ble beskrevet i Branndokumentasjon i 2012. Det er krav i § 2.4 *Dokumentasjon i Forskrift om organisering og dimensjonering* om at ØBAV skal ha en dokumentasjon av ØABV. Den skal beskrive dimensjonering og organisering av brannvesenet.

De første punktene i §2.4 i forskriften sier;

Kommunen skal kunne dokumentere at denne forskrifts krav til organisering, utrustning og bemanning oppfylles alene eller i samarbeid med annen kommune.

Dokumentasjonen skal omfatte og baseres på en risiko- og sårbarhetsanalyse, som skal være koordinert med kommunens analyser på andre områder.

Kommunen skal dokumentere brannvesenets dimensjonering. Kommunen skal angi hvilke myndigheter som fatter vedtak etter denne forskrift, hvilke vedtak om delegering som er fattet og hvordan forskriftens krav til samarbeid er ivarettatt. Avtaler om samarbeid skal følge dokumentasjonen.

Dersom kommunen etter kartlegging av risiko og sårbarhet, avdekker forhold som ikke kan ivaretas gjennom forskriftens minstekrav, særskilte forebyggende tiltak og samarbeidsavtaler mv., skal brannvesenet tilføres ytterligere ressurser.

Etter at brannvernssamarbeidet startet opp har det skjedd store endringer i kommunene, og utviklingen har også ført til endringer i risikoer og oppgaver ØABV skal håndtere.

Rådmannen ønsker en revidering av brannvesenets organisering og oppgaveportefølje som følge av befolkningens og samfunnets økte forventninger til brannvesenets forebyggende og beredskapsmessige oppgaver. Økte klimautfordringer med komplekse hendelser, trusler, terror og redningsdykking er oppgaver som ikke er tatt høyde for i dagens brannordning. Risikobasert forebygging, både tilsyn, feiing og satsning på Trygg-hjemme prosjekter er nye utfordringer for ØABV.

ØABV skal dimensjoneres og organiseres på grunnlag av risikoen og sårbarheten i det området brannvesenet skal operere og har ansvar for.

ØABV startet derfor i 2017 opp en prosess for å utvikle brannvesenet. Prosessen skal ende opp med en revidert Dokumentasjon av brannvesenet. Dokumentasjonen skal beskrive dimensjonering og organisering av brannvesenet.

Det første steget var å kartlegge risiko og sårbarhet for alvorlige ulykker og brann i regionen ved hjelp av en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). Målet var å utarbeide en ny ROS for å

- utarbeide en oversikt som viser uønskede hendelser som utfordrer ØABV
- etablere en oppdatert bevissthet om risiko og sårbarheten innenfor regionen
- fange opp risiko og sårbarhet som er sektorovergripende og som involverer brann og redning
- i kunnskap om tiltak for å unngå, samt redusere risiko og sårbarhet, innenfor regionen
- identifisere tiltak som er vesentlige for ØABV sin evne til å håndtere påkjenninger
- gi grunnlag for mål, prioriteringer og nødvendige beslutninger for ØABV sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
- gi innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser innen andre kommunale ansvarsområder og fylkes-ROS

Alle de 7 kommunene har bidratt inn i arbeidet med analysene. De har også vært med på å utarbeide risikobildet for brannvesenet. Analysemetoden som er brukt er lik den kommunene selv bruker til sine helhetlige ROS-analyser. Ved å tilpasse oss kommunenes ROS-metodikk blir samordning av annet planverk, risikoforståelse, forebygging og beredskap lettere. På bakgrunn av ROS-analysen er det utarbeidet beredskapsanalyse og forebyggendeanalyse. Siden 2008 har 13 personer omkommet i brann i ØABV sin region, og alle har tilhørt risikoutsatte grupper.

I prosessen med analysearbeid ble det forankret en ny visjon i ØABV – Ingen skal omkomme i brann.

Risiko- og sårbarhetsanalysen ble forankret inn mot overordnede mål, i blant annet kommunene, samt krav i lover og forskrifter.

Når brannvesenet utarbeider risiko- og sårbarhetsanalyse handler det om å identifisere forhold der brannvesenet kan gjennomføre aktivt forebyggende arbeid for å forhindre at den uønskede hendelsen skal skje. I tillegg skal det iverksettes tiltak for å redusere konsekvensene om den uønskede hendelsen skjer.

Etter ROS-analysen ble det gjennomført forebyggende analyse og beredskapsanalyse for å skaffe ØABV et godt beslutningsgrunnlag når en skal bestemme seg for hvilke tiltak som skal gjennomføres, enten det når er organisering, nye stillinger/endring av stillinger, satsingsområder og utnyttelse av ressursene som brannvesenet har.

Den forebyggende analysen og beredskapsanalysen skal spesielt brukes til å;

- dimensjonere det forebyggende arbeidet
- dimensjonere den daglige beredskapen med mannskap og utstyr
- etablere/dimensjonere den ekstraordinære beredskapen

- utvikle en tilfredsstillende brannordning => dokumentere brannvesenets mål, organisering og arbeidsoppgaver
- lage plan for det forebyggende arbeidet
- utvikle kompetanseplan for brannvesenet
- utvikle og vedlikeholde øvingsplan for brannvesenet
- sikre sporbarhet og for å kunne dokumentere hva som er lagt til grunn i analysene

Risiko- og sårbarhetsanalysen, forebyggendeanalysen og beredskapsanalysen skal følges opp med nødvendig planverk for å sikre god håndtering av bestemte typer hendelser og viktige risikoobjekter. Planene skal iverksettes, evalueres og ved behov endres i henhold til erfaringer som gjøres i ØABV. Eksempler på slike planer er forebyggende plan, beredskapsplan og kompetanseplan.

Arbeidet med alle analysene og beskrivelsene ble ferdig rett før jul i 2018.

Risiko- og sårbarhetsanalysen, Forebyggende analyse og Beredskapsanalyse, er lagt ved. Se Vedlegg

Etter analysene skal dimensjonering og organisering beskrives i Dokumentasjon av brannvesenet slik situasjonen er pr. 01.01.2019. Forslag til endringer er utarbeidet i dette dokumentet og presenteres kommunene for administrativ og politisk behandling.

Dokumentasjonen skal senere oversendes Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB). Med de gjennomførte analysene, og etablering av krav til ØBAV, vil brannvesenet være godt rustet til å møte utfordringene de kan møte de kommende årene.

Denne rapporten beskriver brannvesenets historie, oppbygging og organisering, prosessen fra oppstart med ROS og frem til dokumentasjon av brannvesenet og noen planer knyttet til det. Det er også lagt inn konsulentens vurderinger av analysene og analysearbeidet samt endelig dokumentasjon.

Rapporten sine funn og konklusjoner må følges opp og medføre endringer i organisasjonen. Fremdriften av dette vil være styrt av tilgjengelige ressurser og prioriteringer. I løpet av 2019 vil det bli utarbeidet en overordnet plan for ØABV fram mot 2023.

Sandnes 06.03.2019

Eivind L Rake

Beredskap og Krisehåndtering

ØABV - Beskrivelse

Historie

Østre Agder brannvesen (ØABV) er et felles brannvesen for kommunene Arendal, Froland, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Fellesbrannvesenet er administrert via Arendal kommune som vertskommune iht. Kommuneleken § 28, og ble startet 01.01.2008. Selskapet har i dag rundt 190 heltids- og deltidsansatte.

ØABV er i dag organisert til å forebygge og begrense konsekvenser av uønskede hendelser, og består av Agder 110 sentral, beredskapsavdelingen (inkludert det interkommunale redningsdykkersamarbeidet), forebyggende avdeling, feieravdelingen og Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA).

Fra 1992 frem til 2008 hadde Arendal brannvesen brannvernansvar for kommunene Tvedestrand, Froland og Arendal. De fire andre kommunene hadde egne lokale brannvesen. Risiko- og sårbarhetsanalyser for hver kommune i Østre Agder samarbeidet ble slutført i oktober 2006. Dokumentene ble behandlet i hvert enkelt kommunestyre, og dannet sammen med dimensjoneringsforskriften grunnlaget for vedtak av endelig dimensjonering av ØABV høsten 2007.

Brannstasjonene og depotene eies av vedkommende kommune og stilles vederlagsfritt til disposisjon for ØABV. ØABV er ansvarlig for renhold. Kommunen er ansvarlig for bygningsmessig vedlikehold og byggforsikring, og er ansvarlig for nødvendige bygningsmessige utvidelser eller fornyelser.

Vertskommunen skal kunne beregne indirekte kostnader knyttet til ikke beregnede kostnader som lønnsutbetaling, regnskap, juridiske- og fellestjenester, HR med mer.

Vertskommunen skal i kostnadene ved den årlige driften kunne innarbeide framskrevne pensjonsutgifter knyttet til brannpersonalets særlig aldersgrenser ved pensjon. Denne innbetalingen forutsettes avsatt til formålet i samråd med pensjonskassen for medarbeideren det gjelder.

Til grunn for betaling av tjenesten legges hovedmodell for betaling av interkommunale tjenester, men med en variant der ROS-analysen/brannordningen for den enkelte kommune vektlegges. Modellen bygger på at en andel fordeles likt på hver av de 7 deltakende kommuner. En andel fordeles etter folketall og resten fordeles med grunnlag i ROS-analysen/brannordningen. Andelen som fordeles likt skal fra 2021 være 15%. Andelen som fordeles etter ROS-analysen/brannordning skal maksimalt være 30%. Ansvar for utarbeidelsen av ROS-analysen tilligger Østre Agder brannvesen, men før den endelig godkjennes skal kommunestyret/bystyret behandle forslaget og gi en anbefaling til om den kan godkjennes. Dersom kommunestyret/bystyret ikke anbefaler godkjenning så skal det være basert på ønsker om endringer, presiseringer eller tillegg. Vertskommunen plikter å utrede disse anmodningene før endelig ROS-analyse godkjennes.

Betalingsmodellen gjelder ikke for feiing og feiertilsyn. Der fordeles utgiftene på kommunene iht antall feiepliktige piper pr år.

Investeringer til kjøretøy og annet brannutstyr fordeles iht. kommunens befolkningsandel, uavhengig av hvilken brannstasjon utstyret lokaliseres til.

Kapitalutgiftene i forbindelse med Investeringskostnadene (låneopptak) fordeles samarbeidskommune ved utgangen av hvert driftsår, med frist 1. februar.

De samarbeidende kommuner betaler sine andeler til vertskommunen Arendal i 4 like avdrag – hhv. 15. februar, 15. mai, 15. august og 15. november. Merforbruk/underforbruk avregnes og gjøres opp inneværende driftsår, med frist for innbetaling 1. februar.

I sum fraviker ikke den nye ordningen veldig mye fra tidligere faste prosentvise fordeling av kostnader. Denne prosentsatsen på fordeling som vist under er gjeldende ut 2019, og gir et godt bilde av hva den enkelte kommune i sum bidrar med på den totale driften av ØABV. Ny betalingsmodell som skissert over forventes ferdigstilt og vedtatt i alle kommuner ila 2019, med effekt fra 2020.

Fordeling av fellesbrannvesenets årlige driftsutgifter baseres på at hver kommune skal betale en andel som står i forhold til kostnaden med å ha eget brannvesen på samme nivå. Andelene er beregnet til:

- Arendal kommune 56,4 %
- Froland kommune 5,4 %
- Tvedestrand kommune 11,0 %
- Risør kommune 15,2 %
- Gjerstad kommune 4,2%
- Vegårshei kommune 4,1 %
- Åmli kommune 3,7 %

Erfaring med sammenslåing (fordeler og utfordringer)

ØABV har gode erfaringer med sammenslåing i 2008 til et felles brannvesen.

Forebyggende avdeling er blitt stor nok til å utvikle eget fagmiljø på forebygging. De er i dag 7 ansatte i Arendal hvor utviklingen har gått fra kvantitative mål til analysearbeid og risikobasert forebygging. De siste årene har det vært satset store forebyggende ressurser til å forebygge dødsbranner sammen med helse- og omsorgstjenestene i våre kommuner.

Feieravdelingen er blitt en egen avdeling, med faglig utvikling. Feieravdelingen er fast lokalisert i Risør og Arendal. Arendal er hovedsete for feieravdelingen.

Beredskapsavdelingen har 8 brannstasjoner, hvor det er vaktordning på 3 stasjoner. Arendal med ett vaktlag med minimum 5 mannskaper hele døgnet, Tvedestrand med ett vaktlag (4 stk) på hjemmevakt døgnet rundt og Risør med 4 dagansatte med hjemmevaktordning (4 stk) resten av døgnet. På de 5 andre stasjonene er det ingen vaktordning men innkalling av mannskaper. Samtlige i beredskap bærer nødnettsradio for utvarsling.

Fordeler med sammenslåingen for beredskapsavdelingen er at det er lett å kalle ut mannskaper vha. nødnett og styre egne ressurser som ØABV har full kontroll på. Det er nå lett å sideforflytte beredskapsressurser over kommunegrenser. Kompetanse og erfaring deles også lettere innad i én organisasjon, enn om kommunene hadde vært delt i flere mindre selvstendige brannvernregioner.

Når 8 brannstasjoner og 194 ansatte er lokalisert i alle de 7 samarbeidskommunene vil det tidvis oppleves at avstandene til ledelsen i ØABV sentralt kan være lang. Det er utfordrende å drifte og administrere en organisasjon med så mange spredte driftsenheter. Det er naturlig å styrke dette arbeidet.

Oppbygging/ organisering pr. 01.01.19

Agder 110 sentral

Agder 110 er en fagsentral for brann, og tar imot nødtelefoner og automatiske brannalarmer fra 29 kommuner på Agder. Organisasjonsstrukturen på 110 sentralen ble i 2018 endret til 2 operatører og 1 vaktleder pr vaktlag i turnus. 2018 har definitivt vist at denne bemanningsøkningen har livets rett, og sentralen har tidvis måtte oppbemanne ytterligere i perioder med stort trykk (flom, styrtregn og oversvømmelse, massivt utbrudd skogbranner mm). Det faglige nivået er også betraktelig bedret, og det jobbes i 2019 videre med kompetanseheving og profesjonalitet som følge av sterkere heltidskultur. Fra 2023 skal sentralen samlokaliseres med politiets operasjonssentral i Kristiansand.

Forebyggende avdeling

Forebyggende avdeling utfører tilsyn, saksbehandling og veiledning i alle Østre Agder-kommunene med unntak av Grimstad. Avdelingen har i dag 7 stillinger inkludert leder. Det er ett årsverk under minimum av det som er beskrevet i dimensjoneringsforskriften. Kravet er 1 forebyggende ansatt pr. 10.000 innbyggere samt 1 avdelingsleder. Når kommunene til sammen har mer enn 70.000 innbyggere krever det totalt 8 ansatte i Forebyggende avdeling. En person fra forebyggende avdeling er for tiden ansatt i beredskapsavdelingen i et prosjekt betalt av Gjensidigestiftelsen fra februar 2018 til februar 2020. Prosjektets formål er i større grad enn i dag å integrere forebyggende tenkning og praksis i beredskapsavdelingen (heltid og deltid). Hovedfokus er på risikoutsatte grupper og å forhindre dødsbranner. Med denne midlertidige stillingen oppfyller ØABV kravet om 8 forebyggende stillinger. Det vil være nødvendig å øke antall forebyggende stillingshjemler med et halvt årsverk i 2020 og videreføre med et helt årsverk fra 2021.

Feieravdelingen

Avdelingens planlegger feiing og tilsyn i 2019 på ca. 21.000 objekter av vår totale portefølje på omtrent 34.000 objekt fordelt på 7 samarbeidskommuner. Avdelingen har 10 ansatte. På grunnlag av ny forebyggende forskrift vil det komme en del endringer for feiertjenesten. Hovedendringene er den tidligere unntaksregelen hvor kommuner selv kunne velge å feie eller ha tilsyn med fritidsboliger er fjernet. Dette betyr at kommunene skal feie og gå tilsyn i fritidsboliger også. For ØABVs del vil dette si ca. 8000 objekter i tillegg til dagens drøye 26000 objekter. Den andre endringen er at hyppigheten på feiing ikke skal settes ved kommunalt vedtak, men risikovurderes for hvert enkelt objekt.

Beredskapsavdelingen

Beredskapsavdelingen består i 2019 av 122 deltidsmannskaper og 32 heltidsansatte. Avdelingen mener de aldri har vært mer slagkraftige og kompetente enn i dag. Det er en høy grad av ærekjærhet og profesjonalitet blant mannskapene som setter sin stolthet i å levere trygghet og god beredskap for innbyggerne i vår region. Fra og med sommeren 2017 ble redningsdykkertjeneste med døgnskuttet beredskap etablert i ØABV.

Beredskapsavdelingen var alarmert og rykket ut 1272 hendelser i 2018, og forventer en generell økning i 2019.

Når det diskuterer brannvern er det mye fokus på utstyr og materiell. Det diskuteres blålys, brannbiler og spesialutstyr. Men brannvern og beredskap handler først og fremst om mennesker, og det handler om samarbeid. Det er mennesker og viktige verdier som rammes, og det er mennesker som skal trå til og som kan gjøre en forskjell.

Deltidsbrannmannen er like viktig som han/hun som jobber heltid. Profesjonalitet handler om holdninger, ikke om stillingsprosent. Deltidsmannskapene våre har i tillegg både lokal tilhørighet, og ikke minst lokalkunnskap. Disse tilfører kompetanse og slagkraft som er meget verdifull for organisasjonen, men kompetansevedlikehold og behov for øving er også en stor utfordring for ØABV. Det er svært ressurskrevende å møte våre egne forventninger, og ikke minst samfunnets forventninger til brannvesenets forebygging og innsats. Kompetanseplanen avdekker blant annet et årlig behov for over 6.700 øvingstimer og kurskostnader på over 3 millioner kroner, bare for å opprettholde dagens krav. En stor del av kurskostnadene begrenses også i bruk gjennom få tildelte plasser på Norges brannskole.

Som regel er det nok ressurser til å håndtere de store hendelsene, men for å lykkes med å utvikle både forebygging og håndtering må kompetansebygging og øvelser prioriteres. Dette kan i noen grad gjøres innenfor eksisterende rammer/ressurser, men krever hard prioritering.

Beredskapsavdelingen ØABV (stasjoner og utrykningsstyrke)

INNSATSLEDELSE

A-01

MOLAND BRANNSTASJON (A1)

10 mann på hjemmevakt - roykdykkere

A-11

A-18

ARENDAL BRANNSTASJON (A2)

5-6 mann døgntkont. vakt.

Røyk- og kjemikaliedykkere, redningsdykkere, ATV, utstyr for oljevern, redningsmenn

A-20
UL

A-21

A-22

A-23

A-24

A-27

A-28

CHEM

A2BÅT (Pioneer)

RD

CD

VD

RM

TVEDESTRAND BRANNSTASJON (A3)

16 mann på dreierende vakt/4mannslag + 4 stk reservemannskaper. Røykdykkere

A-31

A-34

A-38

A3BÅT (Pioneer)

RISØR BRANNSTASJON (A4)

4 mann dagtidsansatt. Totalt 16 mann på dreierende vakt/4 mannslag + 4 stk reservemannskaper. Røykdykkere

A-41

A-44

A-48

A4BÅT (Pioneer)

VEGÅRSHEI BRANNSTASJON (A6)

20 mannskaper hjemmevakt. Røykdykkere

A-61

A-64

A-68

ÅMLI BRANNSTASJON (A7)

20 mannskaper hjemmevakt. Røykdykkere

A-71

A-74

A-78

GJERSTAD BRANNSTASJON (A5)

20 mannskaper hjemmevakt. Røykdykkere

A-51

A-58

FROLAND BRANNSTASJON (A8)

16 mannskaper hjemmevakt. Ikke røykdykkere

A-81

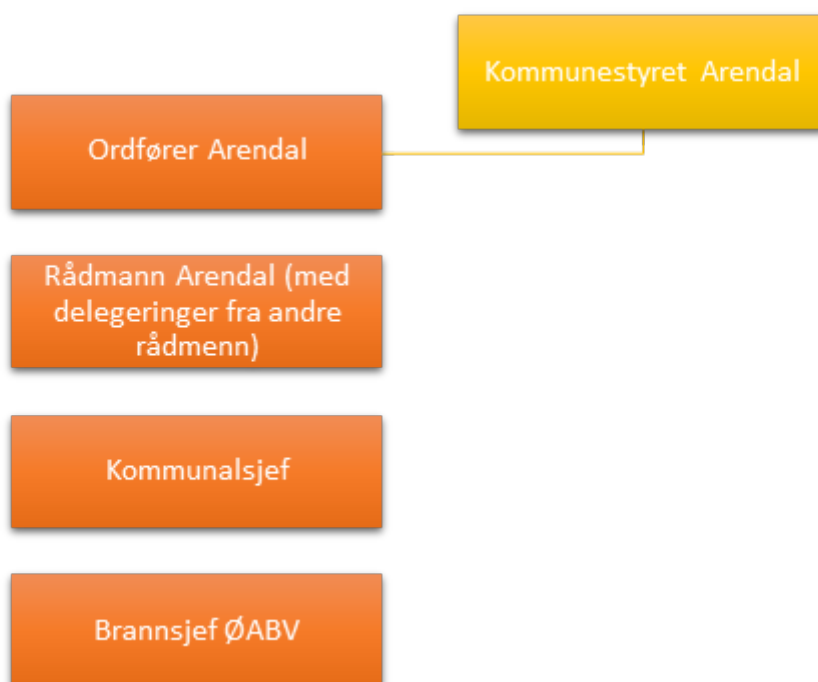
A-88

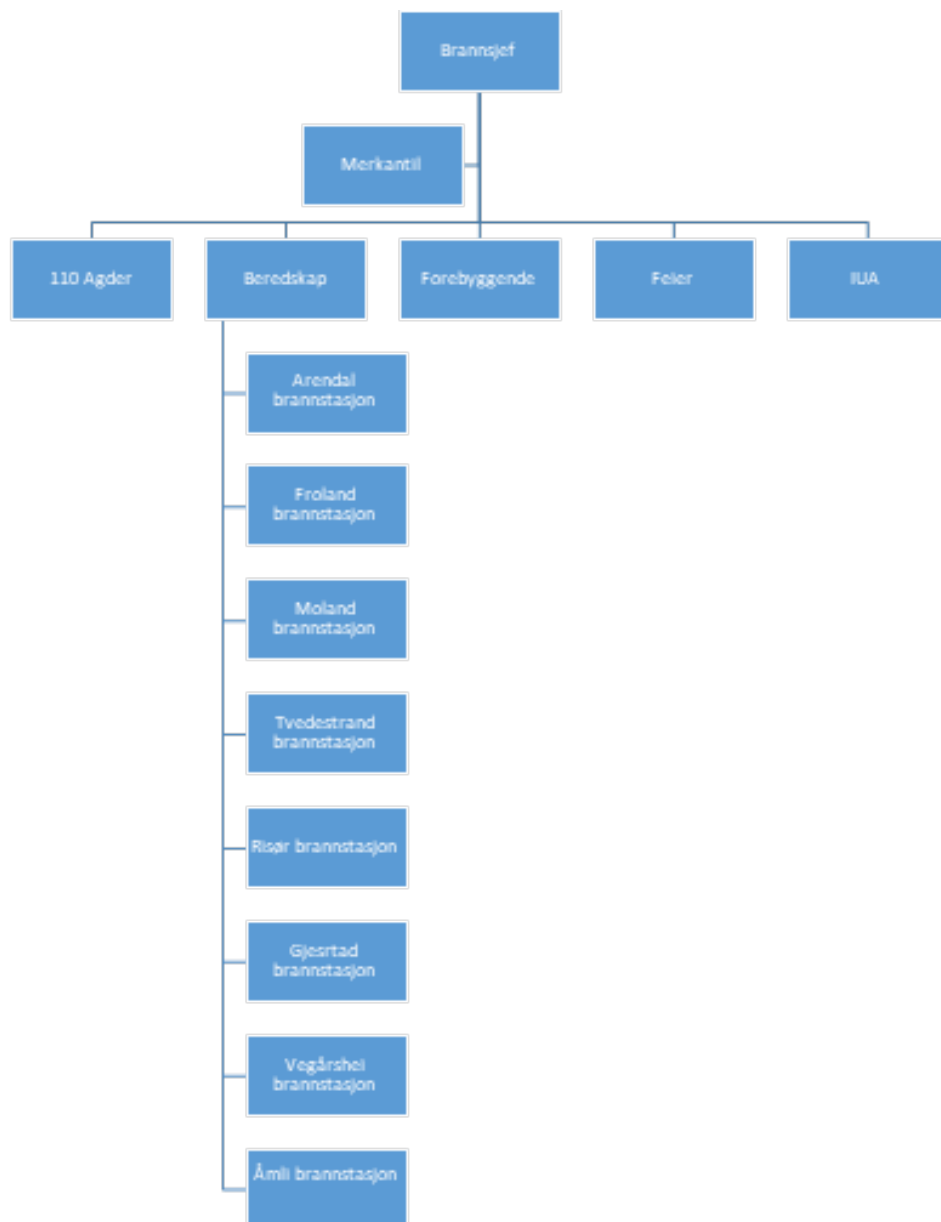
Politisk og administrativt ansvar og delegasjoner

I tilknytning til vedtak om brannordningsdokumentasjonen i 2008 når ØABV ble opprettet, så vedtok kommunestyrene deltagerkommunene (ikke Arendal) og delegere sin myndighet etter brannvernloven til egen rådmann. I disse delegasjonsinstruksene ligger instruks til egen rådmann om videredelegering til rådmannen i Arendal, jf kommunelovens § 28 b.

Delegasjonsvedtakene var likegyldige, og går ut på delegering av all myndighet etter brannvernloven, med unntak av prinsipielle saker. Rådmannen i Arendal har videredelegert til brannsjefen den myndighet som er delegert fra hhv rådmann/kommunestyre i Froland, Tvedestrand, Risør, Gjerstad, Vegårshei og Åmli. Egen delegasjon gjelder for Arendal kommune.

ØABVs organisasjon

Prosess

Arbeidet med å planlegge fremtiden for ØABV startet med risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS). En prosjektgruppe med 6 ansatte fra ØABV ledet arbeidet med ROSen. 4 ansatte var fra forebyggende avdeling, en leder fra beredskapsavdelingen samt en leder kom fra feieravdelingen. Rådmennene i kommunene var referansegruppe mens avd. leder forebyggende var prosjektleder. Brannsjef og Rådmenn utgjorde styringsgruppe for prosjektet.

Prosjektgruppen la opp til en prosess som involverte alle avdelingene og ansatte i brannvesenet samt relevante aktører/fagmiljøer og samarbeidskommuner.

Beredskapskoordinatorene i ØABVs eierkommuner var viktige kontaktpunkt inn mot kommunene.

ROS-analysen ble sendt til høring internt i ØABV og til eierkommunene. Den ble også gått igjennom av konsulenten før endelig bearbeiding og ferdigstilling i juni 2018.

Vinteren 2018 ble konsulenten engasjert for å hjelpe ØABV å kvalitetssikre ROS-analysen samt videreføre konklusjonene ved å utvikle en forebyggende analyse og beredskapsanalyse for brannvesenet. Opplegget inkluderte en prosess med opplæring, arbeidsmøter, identifisering og tydeliggjøring av mål og krav, utarbeidelse av analysene, høringsutsendelse og utarbeidelse av endelig rapport for det forebyggende arbeidet og beredskapen i ØABV. Kompetanseplan og forebyggende planer ble også utarbeidet.

Det ble utarbeidet en arbeidsplan for oppfølging av ROS'en i mai 2018. Arbeidsplanen ble i all hovedsak fulgt. Analysene og rapportene ble utarbeidet internt i ØABV.

Konsulenten var sterkt involvert i arbeidet med analysene, og da spesielt med prosessstyring, opplæring samt kvalitetssikring av analysene og arbeidet.

Proessen omfattet i begrenset grad stab og alarmsentralen i ØABV.

Arbeidet har endt opp med en beskrivelse av ØABV, kalt Dokumentasjon av brannvesenet. Dokumentasjonen beskriver organisering og dimensjonering av ØABV de kommende årene. Det er også utarbeidet en Forebyggende plan for 2019 – 2024, samt en kompetanseplan.

Vurdering av prosess

Proessen var godt strukturert, den var tydelig på mål og fremdrift og ble i all hovedsak gjennomført etter planen. Kommunene og lokalt ansatte var involvert på en nyttig måte og ga verdifulle innspill til analysene. Internt i ØABV var forebyggende avdeling sterkt involvert i opplæring og arbeidsmøter. Det hadde styrket arbeidet om øvrige avdelinger var like involverte, og da spesielt beredskap.

Proessen kunne med fordel også i sterkere grad omfattet stabsdelen av brannvesenet samt alarmsentralen. Dette hadde skapt en enda bedre forståelse for arbeidet og involvering i utviklingen av ØABV. Høringen internt ga nok derfor få verdifulle bidrag ut over det som fremkom fra de som var med i prosessen.

Samlet sett ble det gjennomført en ryddig og god prosess.

Krav, målsetting og oppgaver

Myndighetskrav

Det er en rekke myndighetskrav til brannvesenet uttrykt igjennom lover, forskrifter og veiledninger. En rekke viktige krav er beskrevet i Vedlegg 1.

Målsetting ØABV

De 5 strategiske målene i *Stortingsmelding nr. 35 2010 – Brannsikkerhet* – ble lagt som føringer for ØABV sitt arbeid med ROS-analysen og dimensjoneringen. De 5 målene er listet opp i det etterfølgende med kursiv tekst, og strekpunktene er konkretisering på hvordan nasjonale mål er brutt ned og satt som strategiske mål for ØABV. De vil bli førende for den videre utviklingen av ØABV.

1. *Færre omkomne og skadde i brann*
 - Visjon. Ingen mennesker skal omkomme i brann i ØABV sitt ansvarsområde.
 - Redusere liggedøgn på sykehus pga brannskader med 40% neste 5 år (2019-2023 målt mot 2014-2018)
2. *Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier*
 - Ingen brannsikrede fredede enkeltbygninger skal bli totalskadet i brann
 - I tett verneverdig trehusmiljøer skal ikke mer enn én bygning bli totalskadet i brann (dvs unngå spredning til større områdebrann)
 - I kirkebygg skal det mest verdifulle inventar/relieffer kunne reddes ut hvis en totalbrann er uunngåelig
3. *Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner*
 - Systematisk kartlegge og definere bygg og installasjoner som er samfunns-kritisk. Utføre forebyggende og beredskapsforebygging. Kulepunktene er eksempler på kritiske samfunnsfunksjoner, men lista er ikke uttømmende:
 - Forsyninger av mat og medisiner (*Matvaregrossister, m.fl*)
 - Ivaretagelse av behov for husly og varme (*Agder energi / fjernvarmeanlegg*)
 - Forsyning av energi (*Agder Energi*)
 - Forsyning av drivstoff
 - Tilgang på elektronisk kommunikasjon (*Nødnettsendere, knutepunkter ift bredbånd, telesentraler*)
 - Forsyninger av vann og avløpshåndtering (*kommunenenes VA-anlegg*)
 - Fremkommelighet for personer og gods (*flyplass, togledersentral, infrastruktur på vei og jernbanenett*)

- Oppfølging av sårbare grupper
- Nødvendige helse- og omsorgstjenester
(Planverk på sykehus / sykehjem / omsorgsbolig, m.m.)
- Nød- og redningstjeneste (deriblant ØABVs brannstasjoner)
- Kommunens kriseledelse og krisehåndtering

4. *Styrket beredskap og håndteringsevne, også for andre ulykker enn brann*

- Redningsdykkertjeneste
- «Tung» bilberging/frigjøring
- Kjemikaliedykking
- Akutt forurensing
- ELS-kompetanse/utholdenhet til større og langvarige innsatser inntil 3 døgn
- Farlig stoff-hendelser
- Spesialisering på deltidsstasjoner (f.eks: skogbrann, urban redning, dyreredning, dronebruk)

5. *Mindre tap av materielle verdier*

- Spredt beredskapsstyrke med utstyr, kompetanse og nok personell til å stoppe skadeutviklingen etter at vår innsats er etablert.

Vurdering av mål

Arbeidet med å kartlegge krav ble gjennomført og kravene til forebyggende arbeide og beredskap ble tydelig formulert og beskrevet. Kravene er godt innarbeidet i analysene og de avsluttende fremtidige kravene til ØABV.

Arbeidet med å beskrive mål, forventninger fra kommunene og ansatte osv., både internt og eksternt, var krevende. Dette er et viktig arbeid for å kunne utvikle ØABV i en omforent retning. Det er svært krevende å konkretisere hva dette har av konsekvenser for organisering, dimensjonering av ØABV. Et eksempel er hvilke konkrete krav skal vi beskrive om målet med *Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner* (målsetting 3) skal kunne nåes? Det hadde vært en fordel om dette ble grundigere jobbet med i en tidlig fase og ikke minst tydeligere beskrevet innledningsvis og tydeligere videreført i de etterfølgende analysene og den endelige dimensjoneringa.

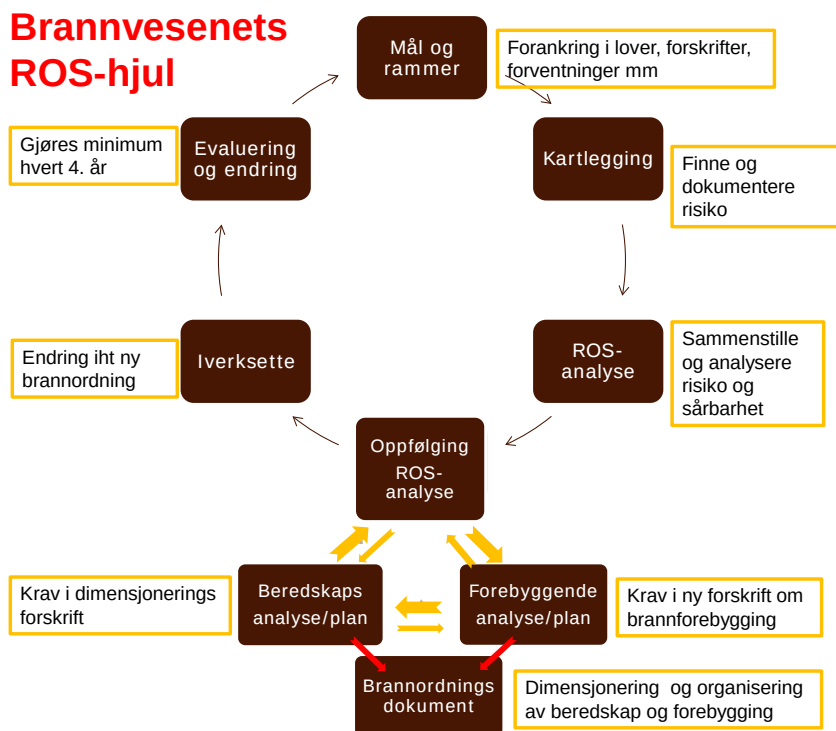
Kartlegging og ROS-analyse

Hensikten med kartlegging er å finne ut av hva som kan skje i virksomheten som skal etablere eller gå i gjennom dagens beredskap. ØABV må kartlegge hva som kan skje, for eksempel hvilke uønskede hendelser som kan true liv, helse, økonomi og omdømme eller andre verdier som ØABV skal vektlegge. Kartlegginga skjer ved hjelp av en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). ROS-en identifiserer og analyserer de uønskede hendelsene som kan oppstå samt fastsetter sannsynlighet og konsekvens for hver hendelse.

De uønskede hendelsene finner en fram til på ulike måter. Å kartlegge hva som tidligere har skjedd i eget brannvesen, andre sine erfaringer og erfaringer fra tidligere branner og ulykker er vanlige måter å finne ut av hva som har skjedd og kan skje i fremtiden. Relevante erfaringer kan bygge på egne tidligere hendelser, eks. skogbrannen i Moland, eller praktiske lokale forhold som preger samarbeidskommunene, f.eks. geografi og terreng, trafikk- og snøforhold. Erfaringer fra andre nødetater sine innsatser eller ulykker, både innenlands og fra utlandet, kan gi nyttige innspill og verdifulle moment å ta med seg. Forventet utvikling i kommunene, eks. uttrykt gjennom planverk gir også nyttige innspill i å finne ut hva som kan skje i årene fremover.

De uønskede hendelsene som analyseres bruker ØABV i sin risikostyring og i den etterfølgende risikoreduksjonen. ROS-en beskriver samlet risikoen til brannvesenet gjennom et risikobilde, Kartlegginga hjelper brannvesenet med å beskrive konkrete hendelser og situasjoner som ØABV skal forberede seg på å håndtere. Målet er å oppnå en akseptabel risiko.

Figuren under beskriver ØABV sitt ROS-hjul. Mål og rammer, Kartlegging, ROS-analyse og Oppfølging ROS-analyse er hovedbolkene i det arbeidet som ØABV har gjennomført. De to siste bolkene Iverksette og Evaluering og endring vil være neste steg. Som figuren viser er dette en evigvarende prosess for å kunne fange opp utviklingen i samfunnet og erfaringen med arbeidet til ØABV.

Figur 1. ØABV sitt ROS-hjul

ROS-analysen med scenarioanalyser og de påfølgende forebyggende- og beredskapsanalyser er prosesser i ØABV sin risikostyring. Dette gir kommunene et risikorelatert beslutningsgrunnlag, i tillegg til mål og lovkrav, når dokumentasjon av brannvesenet nå er revidert og skal vedtas.

I arbeidet med ROS-analysen ble risiko kartlagt og det ble gjennomført 49 analyser av uønskede hendelser. De uønskede hendelsene ble analysert ved bruk av scenario. Eksempel på analyserte hendelser med hensyn til sannsynlighet og konsekvens er hendelsene Brann i omsorgsbolig i Risør (4), Brann i kraftanlegg i Åmli (10), Brann i utleiebolig i Gjerstad (21), Brann i småbåthavna i Tvedestrand (23), Sammenrast bygg i Froland (38), Togavsporing på Vegårshei (37), Akutt forurensing på sjøen i Arendal (41) samt Langvarig strømutfall pga. snø (47). De analyserte hendelsene er vist på side 70 i vedlegg 2.

Scenariene dekker et vidt område og mange ulike hendelser. I og med at analysene i scenariene har en rekke utfordringer har en i analysen også vurdert usikkerheten i scenarioanalysene, ØABVs styrbarhet/påvirkningsmulighet for

Eksisterende sannsynlighet og konsekvens					
Svært sannsynlig (Flere ganger i året)	45				
Meget sannsynlig (Årlig)	1	21			
Sannsynlig (1-9 års intervall)	24, 29, 39,	13, 19, 22	2, 4, 7, 28, 34, 42, 48	47, 49	
Mindre sannsynlig (10-49 års intervall)	14, 36, 44	18	5, 8, 9, 12, 25, 27, 32, 33, 35, 43, 46	6, 11, 15, 17, 18, 23, 26, 31, 40, 41	
Lite sannsynlig (Sjeldnere enn 50 år)	38		3, 16, 20	10	
	Ubetydelig	Mindre alvorlig	Alvorlig	Meget alvorlig	Svært alvorlig

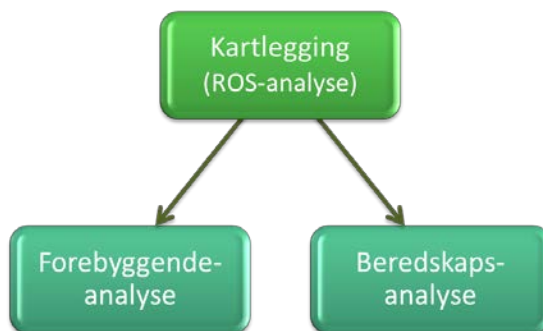
Figur 2. Risikobilde og beredskapsområdet ØABV

sannsynlighet og konsekvens og overførbarheten om lignende hendelser skjer andre steder i regionen.

Ressurspersoner i de 7 samarbeids-kommunene bidro sterkt i analysearbeidet. Resultat fra scenarioanalysen utgjør risikobildet. De 49 analyserte hendelsene er vist i risikobildet i figur 2.

110-sentralen har en egen ROS og organisering, uavhengig av overnevnte prosesser 110-sentralen er like fullt en integrert del av ØABV.

Kartlegging og mål sammen med ROS-analysen skal brukes videre i analyse av det forebyggende arbeidet og beredskapen. Se figur 3.

Figur 3: Håndtering av kartlagt risiko ved hjelp av forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse

Noen funn fra Kartlegging og ROS-analysen

De siste 17 årene er 13 omkomne i branner i ØABVs distrikt. Alle disse tilhørte risikoutsatte grupper. Arbeid for brannsikkerhet mot utsatte grupper bør derfor være en svært viktig del av brannvesenets arbeid de neste årene.

Fra 2020 mangler ett forebyggende årsverk om minimumskravene i dimensjoneringsforskriften skal oppfylles.

Sosiale endringer, urbanisering, endringer i ulykkesbilder og økte krav til samarbeid på tvers av både geografiske og organisatoriske grenser bidrar til at fokuset på våre tjenester endres. Det er rimelig å anta at utviklingen fra primært branner og trafikkulykker til mer komplekse ulykkeshendelser og redningsoppdrag vil fortsette.

Objektene med behov for assistert rømning, Saltrød bo- og omsorgssenter samt Færvik bo- og omsorgssenter er objekter med krav til utrykningstider innen 10 minutter som ikke nås i henhold til krav i dimensjoneringsforskriften.

Brannvesenet har et stort geografisk område å dekke i forhold til innbyggertall. Froland- og Åmli kommune dekker omtrent 57 % av vårt totale landareal og har 11 % av innbyggermassen til ØABV.

Det er 8 områder av tett verneverdig trehusbebyggelse registrert på Riksantikvarens liste. Her er øyene Merdø og Lyngør mest utsatt med hensyn til innsatsvei over sjø.

Det er 400 registrerte særskilte brannobjekter, hvor over halvparten finnes i Arendal. 300 av disse er bygninger med mange mennesker eller overnatting. Videre er det 135 registrerte objekter med anlegg som håndterer eller lagrer farlig stoff.

Vurdering

Risiko- og sårbarhetsanalysene ble metodisk gjennomført slik Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB), fagorganet til brannvesenet, anbefaler.

De 49 analyserte uønskede hendelsene og risikobildet synes å være godt beskrivende for dagens utfordringer og oppgaver ØABV kan forvente å møte. Interessant er det at en av de analyserte uønskede hendelsene er hendelse 48, *Den ukjente hendelsen*. ØABV må forvente å måtte håndtere uventede hendelser, enten i omfang eller som oppdrag ØABV aldri har hatt tidligere eller hadde forventninger om å måtte håndtere.

ROS-analysen la stor vekt på å analysere branner. 33 av 49 uønskede hendelser var knyttet til brann i ulike former. Fremtiden for ØABV slik utviklingen har vært kan tyde på at andre typer oppdrag vil bli både hyppigere, mer varierte og tidvis mer komplekse enn i dag. ROS-analysen kunne med fordel ha vektlagt dette mer. Det vil være viktig at ROS-analysen revideres jevnlig og gjerne minst hvert 2. år.

Samlet sett er det en god risiko- og sårbarhetsanalyse som er gjennomført. Den er et godt utgangspunkt for videre analyser og endelig dimensjonering av ØABV.

Beredskapsanalyse

Når vi skal etablere en beredskap, eller revidere eksisterende beredskap, må vi ha klart for oss hva vi skal håndtere om det uønskede skjer. Vi greier ikke å håndtere alt som kan skje i regionen når vi skal planlegge beredskapen. Beredskapsanalysen skal hjelpe oss med å finne fram til hendelsene/ulykkene vi skal håndtere og beskrive hvilke krav som vi må oppfylle for å håndtere hendelsen/ulykken på en tilfredsstillende måte.

Noe forenklet kan vi si at formålet med en beredskapsanalyse er todelt:

1. Fastsette hvilken ambisjon ØABV skal ha for sin beredskap ved å angi hvilke uønskede hendelser det skal etablere beredskap for å kunne håndtere. Det skal også sette krav til respons for håndtering av de valgte hendelsene.
2. Identifisere hvilke ressurser (utstyr, personell, kompetanse o.l.) som er nødvendig for å kunne respondere tilfredsstillende og håndtere hendelsene innenfor kravene.

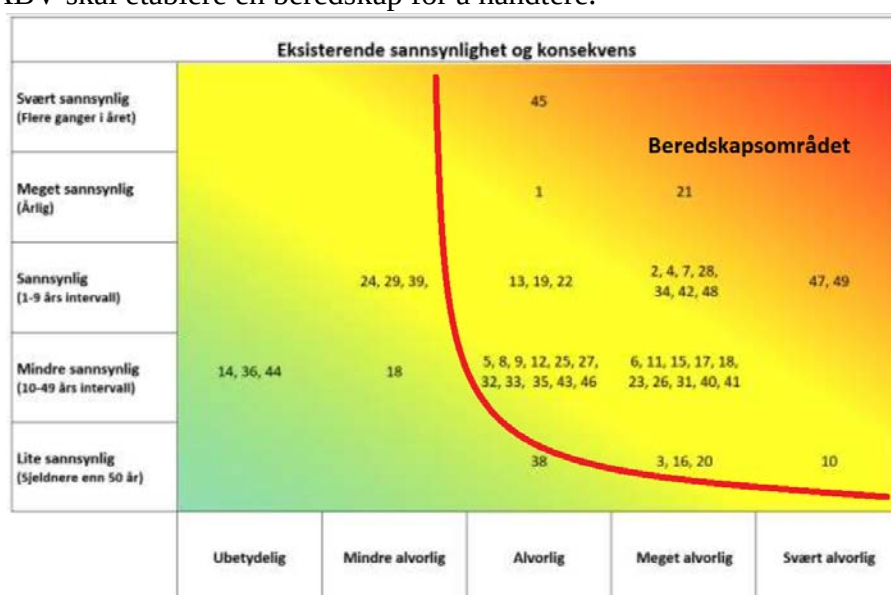
Mandatet til beredskapsanalysen:

ØABV skal utarbeide en beredskapsanalyse på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og forebyggendeanalysen. Beredskapsanalysen skal angi hvilke uønskede hendelser det skal etableres beredskap for, og vurderingene som ligger til grunn for organiseringen, utrustningen og bemanningen av ØABV. Beredskapsanalysen skal identifisere hvilke ressurser som er nødvendig for en tilfredsstillende håndtering av hendelsene.

De 49 uønskede hendelsene i ROS-analysen ble så brutt ned. Beredskapsområdet til ØABV ble fastsatt og beskriver de hendelsene ØABV skal håndtere. Beredskapsområdet utgjøres av de uønskede hendelsene som ØABV skal etablere en beredskap for å håndtere.

I figur 4 viser den røde streken avgrensningen av beredskapsområdet. Risikobildet og beredskapsområdet, se figur 3, er satt sammen av 49 hendelser fra hele regionen. Scenariene dekker et vidt område og mange ulike hendelser. I og med at analysene i scenariene har en rekke utfordringer vil det være nyttig å gå grundigere inn på usikkerheten i

scenarioanalysene, ØBAV-s styrbarhet og

Figur 4. Risikobilde og beredskapsområdet ØABV

overførbarheten om lignende hendelser skjer andre steder i regionen.

Hvilke konsekvenser har disse tre forholdene av betydning for risikobildet til ØBAV?
Hvor representative for risikoene er scenarioutvalget og de uønskede hendelsene?
Mangler vi noe?

Det er 8 av 49 uønskede hendelser som ikke er med i risikoområdet. Det er hendelsene

14 Brann under Brokelandsheiadagene.

Mindre sannsynlig og ubetydelig konsekvens for liv og helse

18 Brann i lagerbygg i Froland

Mindre sannsynlig og mindre alvorlig med hensyn til konsekvensene for liv og helse

24 Brann på campingplass ved Sørlandet camping

Sannsynlig og mindre alvorlig med hensyn til konsekvensen for liv og helse

29 Brann på gjenvinningsanlegg Hestmyra, Risør

Sannsynlig og ubetydelig konsekvens for liv og helse

36 Overflateredning/elevredning ved Gjørsv, Åmli

Mindre sannsynlig og mindre alvorlig med hensyn til konsekvens for liv og helse

38 Sammenrast bygg, Froland

Lite sannsynlig og meget alvorlig med hensyn til konsekvensene for liv og helse

39 Bratt lende/høyderedning, Trågefjell, Åmli

Sannsynlig og mindre alvorlig med hensyn til konsekvensene for liv og helse

44 Redning av hest i myr, Gjerstad

Mindre sannsynlig. Ubetydelig konsekvens for liv og helse

Samlet sett er det et omfattende beredskapsområde ØBAV skal etablere beredskap for.

De analyserte hendelsene til høyre i figur 4, *Risikobilde og beredskapsområdet ØABV*, ble samlet i 8 dimensjonerende hendelser. Dimensjonerende hendelser er uønskede hendelser og situasjoner som vi dimensjonerer beredskapen etter.

De 8 hendelsene og risikoene er representative for alle hendelsene i risikoområdet og er alle krevende hendelser å håndtere. Takler ØABV disse 8 hendelsene takler de det meste av de 49 uønskede hendelsene. Denne «tanken» gjelder spesielt for beredskapsanalysen.

Forebyggendeanalysen skal også analysere et annet mangfold av ansvarsområder enn beredskap. De dimensjonerende hendelsene er derfor ikke like relevant for dimensjoneringen av de forebyggende aktivitetene og feieravdelingen. Der har ØABV sin forebyggende analyse i større grad sett på nasjonale mål, lovkrav, standarder, andre brannvesen og dokumentstudier enn i beredskapsanalysen.

De 8 dimensjonerende hendelsene er analysert i beredskapsanalysen i Vedlegg 4. Hendelsene er;

1. Bygningsbrann i tett, verneverdig trehusbebyggelse
2. Brann på et stort kjøpesenter i en av våre kommuner
3. Brann i truende rusmiljø
4. Trafikkulykke med brann og kjemikalier i vegtunnel på ny E18
5. Brann på Sørlandet sykehus Arendal
6. Togulykke med passasjertog
7. Drukning i elv
8. Ulykke til sjøs

Beredskapsanalysen beskriver ØABVs håndteringsevne av belyst risiko i de 7 kommunene gjennom å analysere hver enkelt av de 8 dimensjonerende hendelsene. Det er også en gjennomgang av utrustning, bemanning, kompetanse og organisering av ØABV. Beredskapsanalysen identifiserer hvilke endringer som bør foretas for å gi en antatt optimal beredskap mot kjent risiko og forventede hendelser i ansvarsområdet.

Funn gjennom analyse av 8 dimensjonerende hendelser

- De områdene som DSB har definert som verneverdig tett trehusbebyggelse (Risør, Lyngør, Tvedestrand, Tyholmen og Kolbjørnsvik) er kartlagt. Øvrige områder med tett, verneverdig trehusbebyggelse må kartlegges. Det må utarbeides områdeplaner som sikrer en god og gjennomtenkt innsats mot slik sårbare områder. Områdeplanene må øves og gjøres kjent for alle
- Objekter som er klassifisert som verneverdige eller fredet må kartlegges. Det samme gjelder inventar som er definert å være av kulturhistorisk verdi. Det må videre utarbeides innsatsplaner som må implementeres og øves
- Vannvegger (slanger med dyser) må kjøpes inn til brannstasjonene i Arendal, Tvedestrand, Risør og Åmli
- Det bør etableres et mobilt skumdepot på en hensiktsmessig plass i ØABVs område
- Det bør plasseres en fremskutt enhet i ØABV. Det er en mindre brannbil for raskere utrykning enn i dag. Den bør minst ha med følgende utstyr:
 - o Skumsystem med lett «tørrskum» med god kastelengde og god klebeevne for å begrense brannspredning
 - o Slokkeverktøy til hulrom, eks. skjæreslokker, og vannvegg med dyser
- Det må kjøpes inn tankbil til Gjerstad stasjon med min. 8000 liters vanntank
- Samtlige mannskaper i ØABV bør ha gjennomført nettbasert opplæring i PLIVO-prosedyren, en rutine for opptreden ved livstruende vold og 4 stk. stikkvester til hver stasjon til egensikkerhet
- Det bør kjøpes inn en mobil tunnelventilator (på tilhenger)
- Det må etableres bedre transport-kapasiteter til hendelser i utmark ved Gjerstad, Vegårshei og Åmli stasjon. ATVer anskaffes. I tillegg bør det kjøpes inn ATV med tilhenger til Gjerstad, Vegårshei og Åmli med påfølgende opplæring og årlig øvelser

- Det må kjøpes inn egnet verktøy i Arendal, Gjerstad, Vegårshei og Åmli for å kunne skjære i aluminiumstruktur
- For å gi bedre informasjon og støtte til strategiske beslutninger under innsatser, bør det kjøpes inn en drone
- Det må etableres overflateredningstjeneste (OFR) med nødvendig kompetanse og utstyr i Tvedestrand, Gjerstad og Vegårshei, det må settes av penger og tid til opplæring og øvelser
- Gjerstad, Vegårshei og Åmli stasjon må utstyres med gummibåt på tilhenger til for overflateredning i elv, innsjø og sjø (OFR-redning)
- Snøscooter med slede bør anskaffes og kan plasseres ved Åmli stasjon
- Arendal stasjon bør utstyres med utrykningsklar redningsbåt på en strategisk egnet båtplass på sjøen. For Tvedestrand og Risør er eksisterende pioner multi båt tilstrekkelig, men fast plass på vannet sommerstid kan vurderes
- Nye båtførere må gis nødvendig opplæring og båtførerbevis
- Nye båtførere må også gjennomføre VHF-kurs for betjening av maritim VHF-radio

Funn gjennom analyse av andre beredskapsmessige forhold

- Krav om sprinkling i forhold til innsatstid bør ikke være dimensjonerende for hvordan brannvesenets organiserer plassering av egne styrker, men et krav til kommunen om å øke sikkerheten i objektet i forhold til nåværende situasjon
- Ambulerende beredskap og vaktordning er anbefalt videreført som i dag med de utfordringer og styrker dette medfører
- Ordningen med å etablere vakt i de minste kommunene i ferier og høytider bør videreføres med en presisering 1 utrykningsleder + 1 sjåfør for å sikre disse funksjonene (økes med en mann på vakt i Vegårshei og Åmli)
- Reduksjonen av reell beredskap samtidig med økt risiko i Arendal, Tvedestrand og Risør må utredes nærmere (vaktordningen ligger over forskriftskrav og må vurderes)
- Det må være reservebekledning tilgjengelig for å kunne etablere felthygieneprosedyrer og ivareta fysisk arbeidsmiljø på arbeidsteder som ikke er tilrettelagt for et godt arbeidsmiljø
- Det må etableres et høyere fokus på bruk av verneutstyr i etterslokking, og ved utvendige branner i avfallsanlegg, m.fl.
- Eksisterende kontrakter for objekter med automatiske brannalarm tilkoblet 110-sentralen må revideres. I tillegg må det settes inn tiltak for å:
 - a) Redusere antall unødige brannalarmer som genererer utrykning fra ØABV
 - b) Redusere antall mannskaper som alarmeres
 - c) Kunne benytte mindre kjøretøy og færre mannskaper til slike oppdrag
- ØABV bør ha en hulromsløkker tilgjengelig; primært en type skjæresløkker. Denne bør plasseres på en fremskutt enhet sentralt i området
- Det bør utarbeides prosedyrer i samarbeid med industrivernpliktige bedrifter, samt gjennomføre samhandlingsøvelser med industrivern
- Kartlegge KIKS-objekter / funksjoner, og utarbeide nødvendig planverk

- Gjøre vedtak om registrering som særskilt brannobjekt i kommunale boliger som benyttes til mennesker i risiko risikogrupperne med pålegg om branndeteksjon med direkte overføring til 110-sentralen
- Det må videreføres fokus på beredskapsplaner med tanke på adkomst og kommunikasjonsmuligheter ved store arrangement i regionen
- ØABV viderefører samarbeidet med lokale kraftstasjoner, samt gjennomfører samhandlingsøvelser med kjentmanns-røykdykkere.
- Det kan etableres en skogbrannreserve i Arendal. Disse må øves på lik linje med øvrige skogbrannreserver. Det må også i større grad avklares hvilke roller Skogbrannreserven har og hva den skal benyttes til
- Anskaffe ATV med tilhenger til Gjerstad, Vegårshei og Åmli
- Det må settes av mer tid å øve ELS-funksjonene slik at flere mannskaper kan fylle flere roller. ELS er et ledelse- og organiseringssystem for bruk ved større hendelser

Funn ved analyse av ØABVs tjenester og funksjoner

- Stigebil må anskaffes til Risør. Det er i dag ikke plass til stigebilen i eksisterende brannstasjon
- Gjerstad stasjon utstyres med tankbil med 8 - 10.000 liter vann som minimum
- På sikt gjøre en vurdering av å etablere TRG-kompetanse (tauredning) på nivå 2 gjennom en regional gruppe fra ulike stasjoner i ØABV. Innvestering i nødvendig utstyr og nødvendig kompetanse til TRG nivå 2
- Gjennomføre nettbasert PLIVO-opplæring for samtlige mannskaper som ikke tidligere har deltatt på øvelser
- Det bør etableres rutiner for å respondere raskere på melding om hjertestans

Funn ved analyse av ØABVs kapasiteter med tanke på ny teknologi og nye utfordringer

- Det må gjennomføres tiltak for kompetansedeling i håndtering av brann i El-bil
- Det må tas et initiativ for at ansatt(e) i ØABV fordyper seg i oppbygningen og farer ved brann i solcellepanel eller hus med solcellebasert energi
- I forbindelse med åpning av nytt fengsel i Froland, må ØABVs innsatsmannskaper gjøre seg kjent med fengselets oppbygning og lage innsatsplaner for å håndtere evt. brann i fengselet. Det må også øves reelt i objektet sammen med fengselets kjentmenn
- Det vil være behov for å gjennomføre samhandlingsøvelser med lokal beredskap på Gullknapp så snart denne er på plass
- Stasjonenes besittelse av analoge radioer må kartlegges, og evt. suppleres. Deretter må samtlige radioer programmeres, og det må tegnes avtale mellom 110-sentralen og NRRL (Norsk radio og Relæ Liga) om reservesamband

Funn ved analyse av interne utfordringer for ØABV

- Det må utarbeides en strategi for å oppnå en bedre kjønnsbalanse i ØABV. Strategien må også omhandle rekruttering til et bredere kulturelt mangfold. Etablert tolketjeneste må også gjøres kjent blant utrykningsledere i hele ØABV
- Det må etableres direkte varsling av brann og strømbrudd til 110-sentralen fra hver enkelt brannstasjon i ØABV
- Brannstasjonenes besittelse av analoge radioer må kartlegges, og evt. suppleres. Deretter må samtlige radioer programmeres, og det må tegnes avtale mellom 110-sentralen og NRRL om reservesamband. Vedtatt nødprosedyre for bortfall av Ekom¹ i ØABV må så tilslutt implementeres i hele ØABV
- Det må være planer for å kunne skaffe til veie diesel til reservenødsituasjoner
- Det må lages retningslinjer for bruk av kollegastøtteordningen i ØABV. I tillegg bør det tas i bruk et system for dokumentasjon hver gang et lag utsettes for en belastende hendelse, slik at evt. utbrenthet kan underbygges som yrkesskade på et senere tidspunkt
- Det bør utarbeides og implementeres en HMS-prosedyre for håndtering av fysiske eller psykiske trusler mot enkeltpersoner eller brannvesenet som etat.
- Fortsette med regelmessige ELS²-øvelser på tvers av brannvesen og med Sivilforsvar og andre for å sikre nødvendig kompetanse og bredde til å skape utholdenhet ved større eller langvarige hendelser
- Ha fokus på å unngå å sette ansatte i en posisjon der det kan stilles spørsmål til integritet eller rettskaffenhet hos den enkelte

Funn ved analyse av ØABVs videre utvikling

- Fokuserer på mer lik og enhetlig adferd gjennom innføring av 7-trinns modellen. Gjennom øving med konseptet «Operativ ledertrening» skal alle operative og strategiske ledere i organisasjonen øves og drilles til å opptre mer likt og forutsigbart.
- Det bør opprettes en 2-årig prosjektstilling som kurskoordinator i ØABV til å etablere en profesjonell kurs-seksjon i ØABV. Stillingen må ta utgangspunkt i å være selvfinansierende
- Så snart ny «Dokumentasjon om brannvesenet» (gml. brannordning) er vedtatt i alle ØABVs eierkommuner, må hver enkelt deltidsstasjon utredes mtp behov for årlige øvelser sett opp mot de tjenester og funksjoner den enkelte stasjon skal ha. Evt. endringer må deretter gjøres gjeldende fra første påfølgende budsjettår, når de ulike budsjettpostene evt. er vedtatt
- ØABV viderefører arbeid med innsatsplaner og områdeplaner. Det må avsettes nødvendig tid og kvalifisert personell til utarbeidelse av nødvendige planer. Planene må implementeres ved aktuelle stasjoner

¹ Ekom – elektronisk kommunikasjon (tele og internett)

² ELS – enhetlig ledelses system – mao øve stabsfunksjoner under innsats

- Når ny Dokumentasjon for brannvesenet er vedtatt, må det utarbeides nye kompetanse-planer for alle ansatte basert på tjenester og funksjoner ved hver stasjon
- Fortsette å utvikle øvingsområdet i Arendal til et regionalt kompetansesenter – både på tvers av kommunene i ØABV, andre brannvesen og andre samarbeidende etater
- Jobbe for å at ØABV skal bli godkjent som praksisbrannvesen for den nye brannfagskolen. Dette inkluderer søknad om, samt ansettelse av, fagskolekoordinator i 50 % stilling

Vurdering

Det er første gang ØABV gjennomførte en egen beredskapsanalyse. Analyseprosessen var ryddig og fulgte prosessen for gjennomføring på en grei måte. Mandat ble tydelig beskrevet og gjennomført.

Analysene av de dimensjonerende hendelsene var gode.

Det ble også analysert og vurdert en rekke andre beredskapsmessige forhold som ikke var identifisert i ROS-analysen. Det var forhold av både historisk betydning og av innspill underveis på forhold som ikke ble fanget opp av ROS-analysen. Det var en gjennomgang av en rekke beredskapsmessige forhold, tjenester og funksjoner, ny teknologi og nye og eksisterende utfordringer samt utvikling av ØABV. Dette var verdifullt. Denne gjennomgangen kunne nok vært mer analyserende. I opplistingen foran, hentet fra beredskapsanalysedokumentet, mangler krav om at Frolands ATV bør følge mannskapene i Froland.

En rekke krav til ressurser og kompetanse ble beskrevet. ØABV kunne nok med fordel ha prioritert kravene noe tydeligere enn de gjorde. Det er så mange krav at det er uklart hvilke som skal prioriteres og når kravene kan gjennomføres.

Det skapte en del utfordringer at beredskapsavdelingen i begrenset grad var involvert i det innledende arbeidet med analysen. Det var en styrke at brannsjef, avdelingsleder 110 og avdelingsleder forebyggende var involvert i prosessen.

Samlet sett var det en god gjennomføring av beredskapsanalysen. Den gir et godt grunnlag for den fremtidige brann- og ulykkesberedskapen i regionen.

Forebyggende analyse

Det forebyggende arbeidet styres tradisjonelt gjennom krav i lover og forskrifter. I de siste årene har DSB, direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, lagt større og større vekt på en risikobasert tilnærming i sitt forebyggende arbeide, noe som også gjenspeiles i forskriftene. Når det skal gjennomføres en forebyggende analyse må ØABV se både på myndighetskrav, egne mål og risikoene i de 7 samarbeidskommunene som ØABV kan bidra med forebyggende tiltak. Deler av analysearbeidet bør også omfatte analyse av de dimensjonerende hendelsene i beredskapsanalysen og et delmål vil for det forebyggende arbeidet være hvordan hendelsene kan forebygges. Slik analyse ble gjennomført.

Mandat til forebyggende analyse

ØABV skal analysere hvilken type personell og kompetanse som er nødvendig for et tilfredsstillende forebyggende arbeid på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen og oppgavene i brann- og eksplosjonsvernloven § 11 med tilhørende forskrifter og egne mål.

Arbeidet med den forebyggende analysen er nærmere beskrevet i Vedlegg 3, Forebyggende analyse 2018.

Funn

For å oppnå nasjonale mål samt egne mål må ØABV drive et aktivt forebyggende arbeid i hele brannvesenet. Det må legges til rette fra avdelingsledere beredskap, forebyggende, feier og 110 at vi drar i samme retning og samarbeider med prosjekter hvor det er naturlig.

Feieravdelingen skal drives etter årsplaner basert på risiko. Likevel har det over tid oppstått et etterslep i forhold til både tilsyn/feieing av fyringsanlegg. For å vite hvor risikoen er størst må etterslepet tas inn. Per i dag er feieintervallet per 3,1 år, tilsynsintervall per 10,25 år og feieing-/tilsynsintervall i fritidsbolig per 9,06 år. Feieravdelingen mangler 2 årsverk hvor det ene årsverket er en feierinspektør med stedfortrederfunksjon for avdelingsleder

Forebyggende arbeid mot risikoutsatte grupper må styrkes. ØABV har en nullvisjon om antall omkomne i brann. Personer tilknyttet disse gruppene har en høyere sannsynlighet for å omkomme i brann enn andre. Samarbeidsavtaler med alle kommuner i ØABV må på plass. Det må prioriteres 3 årsverk til arbeid rettet mot risikoutsatte grupper. 1 årsverk er tillagt prosjektstilling i beredskapsforebyggende arbeid. Forebyggende avdeling må selv prioritere 2 årsverk.

Tilsynsarbeidet i ØABV må prioriteres og 285 tilsynsobjekter må gås årlig. 4 årsverk må prioriteres til dette arbeidet. Til arbeid knyttet til forvaltning av søknader i forbindelse med fyrverkeri samt tilsynsarbeid rettet mot farlig stoff må det tilføres ytterligere 0,5 årsverk.

Forebyggende tiltak mot barn og unge i en tidlig livsfase er viktig holdningsskapende arbeid. Barnehage og skole må prioriteres med 0,5 årsverk.

Brannvesenet står i en særstilling i samfunnet gjennom å drive kursvirksomhet mot interne og eksterne aktører. Mange av tiltakene som fremkommer i analyser av dimensjonerende hendelser samt prosjektarbeid og annet forebyggende arbeid, er behov for kurs, undervisning og opplæring. Det finnes ingen system for dette i dag. For å imøtekomme behov i markedet, samt gjennomføre egne tiltak i henhold til mål må ØABV prioritere opprettelse av 1 årsverk til kurs, undervisning og opplæring. I en startfase kan dette løses med en prosjektstilling.

Informasjon er noe som brannvesenet er pliktig å utføre. I dag gjennomføres det i hovedsak gjennom tilsyn, men samfunnet er i endring og ØABV må gi ut riktig informasjon til riktig tid til sine innbyggere. Det må tilføres ressurser i form av 1 årsverk som er dedikert til informasjonsarbeid som kartlegger valg av informasjonskanaler og sørger for at riktig informasjon gis ut til målgruppene. Årsverk avdelingen ikke har i dag må legges inn i handlingsplaner for å kunne fremskaffes.

Vurdering

Det var første gang ØABV gjennomførte en forebyggende analyse. Mandatet for arbeidet var tydelig beskrevet.

Den metodiske innledende tilnærmingen med bruk av dimensjonerende hendelser passer best for beredskap. ØABV er i utvikling og gjennom offentlige krav, målsettinger og forventninger blant kommunene, ansatte og omverden vil det forebyggende arbeidet endre seg. I så måte er en analyse som inkluderer dimensjonerende hendelser nyttig. Hva skal det forebyggende arbeidet omfatte ut over dagens krav og lokal praksis? I dag går dette arbeidet i all hovedsak ut på å forebygge branner og hindre spredning.

Forebyggende avdeling og feieravdelingen gjennomførte godt analysene av de dimensjonerende hendelsene. Konklusjonene ble i all hovedsak like for hver av de 8 analyserte hendelsene. Det hadde vært nyttig om en i oppsummering av de dimensjonerende hendelsene prioriterte hvilke hendelser det forebyggende arbeidet skal konsentrere seg om i tillegg til lov og forskriftskravene.

Analysearbeidet omfattet også i varierende omfang plassering av forebyggende- og feieravdelingen med dagens situasjon i ØABV, tjenester og funksjoner, utfordringer samt ny teknologi og de utfordringer det medfører.

Analysen var også en gjennomgang av dagens oppgaver i begge avdelingene og konklusjonen var gjennomgående at de skulle fortsette med det som de gjør i dag - og helst med en økning. Dette burde vært bedre diskutert.

Det var omfattende engasjement og deltagelse blant ansatte i forebyggende avdeling. Feieravdelingen kunne med fordel bidratt sterkere enn de valgte å gjøre.

Den forebyggende analysen er et godt grunnlag for å prioritere og dimensjonere det forebyggende arbeidet i regionen.

Prioriteringer og endringer i ØABV

Arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyse og de etterfølgende Forebyggende analyser og Beredskapsanalyser (Vedlegg 3 og 4) har endt opp med en rekke funn og etterfølgende tiltak. Forslagene er mange og spenner over et vidt spekter. Bemanningsøkning, endring i det forebyggende arbeidet, endring av rutiner, nytt materielle og bedring av kompetansen på utvalgte områder. Det er også forslag som ikke direkte er avledet av forutgående analyser.

Tiltakene som er listet opp i Forebyggende analyse og Beredskapsanalysen er ikke prioriterte. Mange av de identifiserte tiltakene lar seg gjennomføre innenfor dagens ressurser og organisasjon.

Alle tiltakene som er nevnt er likevel neppe mulig å gjennomføre med dagens økonomi og en tidshorisont på 3 år. Delegasjon gir brannsjefen fullmakt til å prioritere tiltakene innenfor dagens ramme, men det er utfordrende når økonomien setter begrensninger. Store andeler av dagens ramme går med til faste kostnader til daglig drift, spesielt lønn. Lønn utgjør eksempelvis ca. 70% av regnskapet for 2018. Dersom rammene ikke økes, vil det være viktig at eierne diskutere hva som skal prioriteres og innenfor hvilke rammer.

Hva skal så prioriteres?

Det er enklest å fremheve det som skal til for å oppfylle krav i lover og forskrifter. Mange av tiltakene som er foreslått kan ikke leses direkte ut fra lovene og forskriftene, men fremkommer via analysene av risiko og intensjonene i lovene samt lokale behov.

De etterfølgende prioriteringer baserer seg på momentene nevnt over. Det å sikre liv og helse går foran verdiene miljø og økonomi. Oversiktene er i prioritert rekkefølge og ordnet tematisk.

Organisering, kartlegging og oppgaveløsning

1. Forebyggende arbeid rettet mot risikoutsatte grupper må styrkes og prioriteres høyere enn i dag. Risikogruppene må identifiseres bredt og enkeltpersoner må identifiseres. De omkomne i bygningsbranner, fra 2000 og fram til i dag, har i all hovedsak vært personer som tilhører de risikogruppene som er kjent i dag. Feierne må systematisk involveres i arbeidet. De har god kjennskap til beboerne i bygninger med vedfyring, og kan gi verdifulle innspill i kartlegging og annet arbeid inn mot risikoutsatte grupper. Samarbeidsaktører må i større grad enn i dag involveres i planlegging og gjennomføring. Nye samarbeidsaktører bør kartlegges. Nødvendige prosedyrer, eksempelvis ved bekymringsmeldinger må utarbeides.
2. Kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner (KIKS-objekter) er viktige for at kommunene i samarbeidet skal fungere godt. ØABV har hatt mange utfordringer på grunn av bortfall av strøm og viser hvordan viktige samfunnsfunksjoner tidvis kan bli utsatt for prøvelser.

Det bør derfor gjennomføres kartlegging av KIKS-objekter / funksjoner, og utarbeides nødvendig planverk for hva ØBAV skal gjøre om disse faller ut.

Eksempelvis må ØBAV planlegge for hvordan de skal kunne motta varsel om brann samt varsle mannskap når telefon og varslingssystemer dette ut. Analoge radioer som kommunikasjon under innsatser kan tas i bruk igjen når dagens nødnett faller ut.

3. Det må etableres overflateredningstjeneste med nødvendig kompetanse og utstyr i Tvedestrand, Gjerstad og Vegårshei. Tvedestrand prioriteres først på grunn av befolkningsmengden og nærhet til sjø. Disse brannstasjonene må også ha egnet båt på henger for rask redning.
4. Alle områder med tett verneverdig trehusbebyggelse må kartlegges og alle verneverdige bygg må særskilt registreres. Det gjelder både de store områdene i Risør, Lyngør, Tvedestrand, Tyholmen og Kolbjørnsvik som til dels er kartlagt, men også mindre områder.
Et bystyrevedtak i Arendal kommune krever en kartlegging.
Arbeidet er kommet langt, men må fullføres og følges opp med en plan for brannsikring. Dette må gjøres sammen med kommunene og eierne av byggene.
Det må i tillegg utarbeides innsats-/områdeplaner for de kartlagte områdene.
5. Alle bygninger som er klassifisert som vernet eller fredet kartlegges.
Kartleggingsarbeidet følges opp med plan over brannforebyggende tiltak som må gjøres for å hindre at slike bygg blir totalskadet i brann. Brannalarmanlegg basert på røykdeteksjon, med tilknytning til 110-sentralen, samt fullsprinkling, både utvendig og innvendig, er effektive tiltak for å hindre totalskade og bør prioriteres høyt. En risikobasert tilnærming i arbeidet vil gi godt grunnlag for prioritering av videre arbeid, tiltak og oppfølging. Det må også utarbeides innsatsplaner for hvert enkelt bygg.
6. Sørlandet sykehus, avdeling Arendal er en omfattende virksomhet med mange pasienter og dermed utgjør en høy risiko for mange branndøde om en større brann skulle utvikle seg. At eieren og brannvesenet jobber systematisk med brannsikring er nødvendig. Det må årlig gjennomføres særskilt tilsyn ved Sørlandet sykehus avd. Arendal. Korridorpasienter er en særskilt risiko og det må spesielt sikres at slikt ikke forekommer. Innsatsplaner må oppdateres og øves jevnlig.
7. Feieravdelingen må gå tilsyn/feieing av fyringsanlegg hvert 2. år i alle boliger innenfor områder med tett verneverdig trehusbebyggelse. Samtidig bør de informere om brannsikkerhet i boligene. Kartleggingen nevnt over skal også inneholde nødvendig informasjon som feierne trenger for å gjennomføre effektives tilsyn, feieing og informasjon.
8. Informasjonsarbeidet ved ØBAV er mangfoldig og svært viktig. Målgruppene er mange og det er behov for en profesjonell planlegging, tilrettelegging og gjennomføring. Områder det bør spesielt fokuseres på er risikoutsatte grupper,

verneverdig trehusbebyggelse, spesielle objekt med høy risiko og forebyggende tiltak mot barn og unge.

Variabel risiko, eks. skogbranner, må også håndteres mht. informasjon når de oppstår: Andre områder er trafikkulykker, både mht. å hindre brann, men også hvordan hindre trafikkulykkene og sørge for riktig opptreden når de skjer. Andre områder er drukningsfare ved usikker is og sommerstid (ulykker til sjøs, alkoholinntak, redningsvestbruk og stor fart for å nevne noe).

Mye av informasjonsarbeidet må planlegges og til dels foregå sammen med andre aktører. En informasjonsplan basert på de gjennomførte analysene og prioriterte oppgaver utarbeides.

9. ØABV mangler i dag et system for evaluering av hendelser, eks. skogbrann og farlig godsulykker. Det er komplisert å utvikle et system som de ansatte mener er nyttig i sitt daglige arbeide, og de må derfor involveres i en slik utvikling. Når systemet er etablert krever det tidvis nitidig oppfølging for å være nyttig.
10. Det vil være nyttig for ØABV å foreta en analyse og gjennomgang av administrasjon, stab og ledelse. En slik gjennomgang bør også se nærmere på hvordan ØABV bør organisere driften og avdelingene.

Personell

1. Forebyggende arbeid må tilføres ett årsverk fra februar 2020. Kravet i brannforskrifter er ett årsverk pr. 10 000 innbyggere samt avdelingsleder. Avdelingen skal ha 8 årsverk mot dagens 7 årsverk.
2. Feieravdelingen må tilføres nok årsverk til å rekke over kravene i brannforskriften. Feiing og tilsyn av fritidsboliger er nye oppgaver for avdelingen. Avdelingen bør se på fremtidig oppgaveløsning, gjennomføring og vurdering av ressursene som skal til. Risikovurdering av tilsyn og feiingsobjekter, dvs. hus med ildsteder, eks. vedovn, vil være en del av dette arbeidet for å kunne avgjøre personellbehovet. Drift av feieravdelingen kan finansieres med feieravgift i den enkelte kommune og med gebyr.
3. Ordningen med å etablere vakt i de minste kommunene i ferier og høytider må videreføres. Det skal minst være 1 utrykningsleder + 1 sjåfør for å sikre disse funksjonene på tider hvor mange mannskap er vekkrest. Det vil da kreves et mannskap i tillegg til dagens vakt på Vegårshei og i Åmli.
4. Det etableres en skogbrannreserve i Arendal. Det må vurderes om disse også kan bli en del av den generelle brann- og ulykkesberedskapen (uten vakt) og innkalles ved behov. Dette kan en også gjøre med resten av skogbrannreserven.

Utstyr og materiell

1. Høyderedskap (stigebil eller lift) anskaffes og plasseres på Risør brannstasjon. Arbeidsredskap og slukkeutstyr for bygningsbranner i høyden er effektivt for å hindre større branner og brannspredning, eks. i eldre trehusbebyggelse. I dag disponerer ØABV kun ett høyderedskap. Det er lokalisert på Arendal brannstasjon. Det gjør brannvesenet sårbart både i Arendal, men også i nord-østre del av ØABV. Høyderedskapet kan flyttes til Arendal ved behov. Hvilken type høyderedskap som skal anskaffes samt rekkevidde vurderes nærmere.
2. Det må kjøpes inn tankbil til Gjerstad stasjon med minst 8000 liters vanntank. Vannforsyningen er et kritisk velment ved mange branner og tilstrekkelig vann er utfordrende ved spesielt bygningsbranner i distriktene. Bilen kan brukes ved branner andre steder i ØABV.
3. Arendal skal utstyres med utrykningsklar redningsbåt. Den plasseres på en tilrettelagt strategisk båtplass på sjøen, og vil være nyttig for innsatser ved drukning, båtbranner, andre båtulykker og oljesøl. Bør kunne delvis finansieres ved midler fra Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensing (IUA).
4. Det må etableres bedre transportkapasiteter til hendelser i utmark ved brannstasjonene i Gjerstad, Vegårshei og Åmli brannstasjon. En ATV med henger kjøpes inn til hver av disse brannstasjonene. Skogbranner og hendelser på dårlige veier og i ulendt terreng er krevende, og nytten av ATVer har vist seg stor for transport av utstyr og personell samt skadde.
5. Båter for å kunne utfører overflateredningstjenester fra brannstasjonene Gjerstad, Vegårshei og Åmli brannstasjoner kjøpes inn.
6. Det anskaffes og plasseres en fremskutt enhet på Tvedestrand brannstasjon for rask utrykning til spesielle branner og ulykker. En slik enhet bemannet med to personer er svært nyttig i startfasen av eks, bygningsbrann i tett trehusbebyggelse.
7. Det anskaffes en snøscooter, eller ATV 6-hjuling med belter, samt med slede for plassering på henger ved brannstasjonen i Åmli. I ØABVs kommuner er det særskilt mye utmarksaktivitet på fjellet, og tidvis er det mye snø og særdeles vanskelige kjøreforhold. Snøscooteren eller ATVen flyttes til en annen brannstasjon ved behov. Alternativt må ØABV inngå avtale med andre om å disponere slikt utstyr ved behov. Det kan være utfordrende å få til en effektiv beredskap igjennom slike avtaler.
8. En mobil tunnelventilator for brann i tunneler, parkeringshus, større haller og underjordiske rom anskaffes. Rask utlufting av røyk og giftige gasser er svært viktig for å kunne redde liv.

Kompetanse

1. Det bør fortsatt være minst en brann/bygningsingeniør som jobber med forebyggende arbeid i ØABV. Det er viktig med kunnskap om byggverk og brann samt kunne samhandle effektivt med utbyggere, kommunale foretak og bygningsmyndighetene.
2. Mannskapene på Froland brannstasjon gis opplæring som røykdykkere minst på røykdykkerveiledningens Nivå 1, men helst på Nivå 2. De vil da i større grad enn i dag fungere som en nyttig støttestyrke ved større røydykkerinnsatser i ØABV - samt ved bygningsbranner i eget område.
3. Øving og trening av deltidsmannskapene er krevende. Kravene til kompetansen og arbeidsoppgavene er mange. Tiden og ressursene som er satt av til opplæring, øvelser og trening er begrenset. ØABV bør se nærmere på hvordan dette kan styrkes.
4. Som nevnt over er informasjonsarbeid mangfoldig og svært viktig. Det bør være minst en ansatt med slik kompetanse i ØABV. Denne stillingen må sees i sammenheng med administrasjons- og stabskraft i stort.
5. ØABV sin kompetanseplan bør revideres og ta med seg funn og tiltak fra analysene på en bedre måte enn i dag.

Konklusjoner og anbefalinger

Samlet sett har ØABV gjort et grundig arbeid med å klargjøre hva som kan forventes av oppgaver og oppdrag de neste årene. Analysene viser mange utfordringer som brannvesenet vanskelig kan håndtere uten endringer i organisasjon, prioriteringer og oppgaveløsning. Det må også ansettes personell og anskaffes utstyr. Kompetansen i ØABV må også styrkes på noen fagfelt.

I kapitlet Prioriteringer og endringer i ØABV er det satt opp en prioritert liste over tiltak som må gjennomføres for å dekke krav i lover og forskrifter samt nå målsettingene til ØABV.

ØABV må nå jobbe videre med å gjennomføre det som er påpekt i analysene. Det er viktig at tiltakene osv. synliggjøres i Virksomhetsplan, Forebyggende plan, Kompetanseplan og andre planer. Dette gjøres til dels i planene for 2019 og fremover.

Det vil også være nyttig å se nærmere på den interne organiseringa av ØABV og spesielt for de områdene som ikke har vært behandlet i analysene, eks. stabsfunksjoner.

Dokumentet Dokumentasjon av ØABV må systematisk revideres når det skjer viktige endringer i organisasjonen, eks. bemanning.

Analysene må også revideres jevnlig og ved vesentlige endringer av risikoene i regionen. Dette kan beskrives eks. i brannvesenets kvalitetssikringssystem.

Andre sentrale dokument i prosessen

- ROS-analyse 2018
- Forebyggende analyse 2018
- Beredskapsanalyse 2018
- Forebyggende plan 2019-2029
- Investeringsplan ØABV 2019-2029
- Kompetanseplan

Vedlegg

Vedlegg 1, Myndighetskrav til dimensjonering av brannvesenet – utdrag av lover og forskrifter

Myndighetskrav til beredskapen finnes i lover, forskrifter, veiledninger eller andre offentlige styrende dokumenter. Brannvesenets oppgaver knyttet til brannforebyggende virksomhet og beredskap mot branner og akutte ulykker er regulert i *Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)*.

Brann- og eksplosjonsvernloven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.

For å oppnå lovens målsettinger er det i §9, Etablering og drift av brannvesen, krav til kommunene om etablering og drift av brannvesenet. Det er blant annet krav om å gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse. I §9 står blant annet

Kommunen skal sørge for etablering og drift av et brannvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven på en effektiv og sikker måte. Kommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt overfor. Kommunen skal evaluere hendelser for å sikre kontinuerlig læring og forbedring av det forebyggende og beredskapsmessige arbeidet.

Leder av brannvesenet og øvrig personell skal ha de kvalifikasjoner som er nødvendige for å kunne ivareta brannvesenets oppgaver på en forsvarlig måte.

I loven §11, Brannvesenets oppgaver, beskrives følgende:

- a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) være innsatsstyrke ved brann
- f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor

den norske territorialgrensen

h) *sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg*

Kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd. Departementet kan gi forskrifter om brannvesenets oppgaver.

I loven nevnes spesielt kommunenes krav om å identifisere byggverk osv hvor brann kan medføre tap av mange liv osv. De skal også føre tilsyn for å påse at byggverkene osv. er tilstrekkelig sikret mot brann. I lovens § 13, Særskilte brannobjekter, finner vi;

Kommunen skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

Kommunen skal sørge for at det føres tilsyn i byggverk m.m. som nevnt i første ledd for å påse at disse er tilstrekkelig sikret mot brann. Tilsynet skal omfatte alle forhold av betydning for brannsikkerheten, herunder bygningsmessige, tekniske, utstyrmessige og organisatoriske brannsikringstiltak og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats.

Kommunen skal overfor sentral tilsynsmyndighet kunne dokumentere hvordan tilsyn med byggverk m.m. som nevnt i første ledd, som kommunen eier eller bruker, er gjennomført, og hvordan eventuelle pålegg er fulgt opp.

Kommunen kan ved enkeltvedtak bestemme at det skal føres tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd. Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om tilsyn med særskilte brannobjekter.

Loven har også et krav om samarbeid mellom kommunene, § 15 Samarbeid mellom kommuner

Kommunene skal samarbeide om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver med sikte på best mulig utnyttelse av samlede ressurser.

Departementet kan gi pålegg om samarbeid mellom to eller flere kommuner for gjennomføring av krav fastsatt i eller i medhold av loven.

Brannvesenet i enhver kommune skal etter anmodning fra innsatsleder på skadestedet yte hjelpeinnsats ved brann, eksplosjon og annen ulykke i andre kommuner så langt det er mulig under hensyn til egen beredskap.

Departementet kan gi forskrifter om lokalt og regionalt samarbeid til løsning av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver.

Loven har følgende tilhørende forskrifter som omhandler brannvesenets oppgaver:

- Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen
- Forskrift om brannforebygging
- Forskrift om håndtering av farlig stoff
- Forskrift om eksplosjonsfarlig stoff

Brann- og eksplosjonsvernloven sin *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen* stiller tydelige krav til brannvesenet.

Forskriften stiller i §5.1 krav til enhver kommune om å ha beredskap for brann og ulykker som sikrer innsats i hele kommunen innenfor krav til gitte utrykningstider. Samme forskrift stiller også krav til nødvendig utrustning og kompetanse for å kunne håndtere de hendelsene som kan forventes å inntreffe

Forskriften er den viktigste forskriften som regulerer hvordan ØABV skal dimensjonere det forebyggende arbeidet og beredskapen. Forskriften har en egen veiledning, *Veiledning til forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen*.

Forskriften lister opp spesifikke kompetansekrav i forhold til arbeidsoppgaver, krav til mannskaps- og materiellbehov, vaktordninger og organisering.

Kommunene er pliktige til å oppfylle disse minimumskravene, men det skal vurderes ut fra en ROS-analyse om minimumskravene er tilstrekkelig.

Brannvesenets forebyggende avdeling skal være slik bemannet og ha slik kompetanse at de krav som stilles til brannvesenets gjennomføring av forebyggende og kontrollerende oppgaver oppfylles. Det skal utføres minst ett årsverk brannforebyggende arbeid etter forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn pr. 10.000 innbyggere i kommunen eller brannvernregionen. Andre forebyggende oppgaver brannvesenet påtar seg krever ytterligere ressurser. I tillegg er det herunder verdt å nevne at veiledning til dimensjoneringsforskriften § 3-2 sier:

Ytterligere ressurser:

Kommunestyret må tilføre forebyggende avdeling ytterligere ressurser i form av personell og/ eller midler hvis:

- det generelt sett finnes store risikoobjekter (i kommunen/regionen)
- objektene har stor kompleksitet
- objektene har vist liten vilje til å investere i sikkerhet
- det var utilfredsstillende brannteknisk tilstand da objektet var nytt
- det er svak kompetanse hos (nyansatt) personell i brannvesenets forebyggende avdeling – det tidligere er gjennomført utilfredsstillende brannforebyggende arbeid i kommunen
- kommunens ønske om informasjons- og motivasjonstiltak er omfattende

- forebyggende avdeling, herunder feiertjenesten, pålegges andre ikke-lovpålagte oppgaver, herunder tilsyn med andre brannobjekter

Et av de mest sentrale kravene som stilles til beredskap og innsats i dimensjoneringsforskriften er kravet til innsatstid i § 4-8:

- *Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/sykehjem med videre, strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter.*
- *Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.*
- *Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter. Innsats utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.*

Forskriftens kapittel 5 tar for seg dimensjonering av beredskapen. Det er beskrevet tydelige krav som skal oppfylles.

§ 5-1. Dimensjonering og lokalisering

Enhver kommune skal ha beredskap for brann og ulykker som sikrer innsats i hele kommunen innenfor krav til innsatstider etter § 4-8. Samlet innsatsstyrke skal være minst 16 personer, hvorav minst 4 skal være kvalifiserte som utrykningsledere.

Beredskapen skal legges til tettsted der slikt finnes. Et tettsted kan dekkes av beredskap fra annet tettsted innenfor krav til innsatstider etter § 4-8.

§ 5-2. Vaktlag og støttestyrke

Et vaktlag skal minst bestå av:

- 1 utrykningsleder
- 3 brannkonstabler/røykdykkere.

Støttestyrke er:

- fører for tankbil
- fører for snorkel-/stigebil.

§ 5-3. Vaktberedskap

I spredt bebyggelse og i tettsteder med inntil 3.000 innbyggere kan beredskapen organiseres av deltidspersonell uten fast vaktordning. Til tider hvor det ikke kan forventes tilstrekkelig oppmøte ved alarmering skal det opprettes lag med dreierende vakt.

I tettsteder med 3.000 – 8.000 innbyggere skal beredskapen være organisert i lag bestående av deltidspersonell med dreierende vakt.

I tettsteder med 8.000 – 20.000 innbyggere skal beredskapen være organisert i lag bestående av heltidspersonell med kasernert vakt innenfor ordinær arbeidstid. Utenfor ordinær arbeidstid kan beredskapen organiseres i lag bestående av deltidspersonell med dreierende vakt, men hvor utrykningsleder har brannvern som hovedyrke. Støttestyrke, jf. § 5-2, kan være deltidspersonell med dreierende vakt.

I tettsteder med mer enn 20.000 innbyggere skal beredskapen være organisert i lag av heltidspersonell med kasernert vakt. Støttestyrke, jf. § 5-2, kan være deltidspersonell med dreierende vakt.

§ 5-4. Antall vaktlag

I tettsted fra 3.000 til 50.000 innbyggere skal det være minst ett vaktlag og nødvendig støttestyrke etter § 5-2 og § 5-3.

I tettsted fra 50.000 til 100.000 innbyggere skal det være minst to vaktlag og nødvendig støttestyrke etter § 5-2 og § 5-3. Ved 100.000 innbyggere skal det være minst tre vaktlag og nødvendig støttestyrke. Deretter skal beredskapen økes med ett vaktlag og nødvendig støttestyrke for hver 70.000 innbygger.

§ 5-5. Beredskap for høyderedskap eller tankbil

I kommuner der brannvesenets snorkel- eller stigebil er forutsatt å fungere som påbudt rømningsvei etter bygningslovgivningen, skal vognfører ha samme beredskap som vaktlaget for øvrig.

I boligstrøk o.l. hvor kommunen har vedtatt at tankbil kan erstatte annen tilrettelagt slokkevannforsyning, jf. § 5-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn, skal tankbil kjøres ut samtidig med førsteutrykningen, dersom det er nødvendig for å sikre brannvesenet tilstrekkelig slokkevann.

§ 5-6. Overordnet vakt

I kommuner eller brannvernregioner med tettsteder med mer enn 2.000 innbyggere skal det være dreierende overordnet vakt.

Brannsjefen og stedfortreder skal inngå i vaktordningen.

Overordnet vakt skal kunne lede samtidig innsats på flere skadesteder.

Flere kommuner kan ha felles overordnet vakt.

Også skogbrann beskrives særskilt i Dimensjoneringsforskriften. I § 4-12 står det:

I områder hvor det er betydelig fare for brann i skog, skal brannsjefen i samråd med de lokale skogbruksmyndigheter organisere en særskilt reservestyrke for innsats ved slike branner. Slik reservestyrke skal øves for aktuelle oppgaver.

Forskrift om brannforebygging er selvfølgelig sentral når det forebyggende arbeidet skal dimensjoneres, organiseres og gjennomføres. Forskriften har en egen veiledning, Veiledning til forskrift om brannforebygging.

Forskriften skal bidra til å redusere sannsynligheten for brann, og begrense konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier.

Kommunen skal kartlegge sannsynligheten for brann og konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier i kommunen. Kommunen skal herunder kartlegge utsatte grupper i kommunen som har en særlig risiko for å omkomme i eller bli skadet av brann, og brannobjekter der brann kan føre til tap av mange menneskeliv.

Fra forskriften nevnes noen krav til kommunen og brannvesenet;

§ 15. Planlegging av det forebyggende arbeidet

Kommunen skal fastsette satsingsområder og planlegge samarbeid og tiltak for å redusere den kartlagte risikoen for brann på en effektiv måte. Satsningsområdene og tiltakene skal prioriteres og begrunnes.

§ 16. Gjennomføring av det forebyggende arbeidet

Kommunen skal gjennomføre tiltak i samsvar med planen for det forebyggende arbeidet, og på bakgrunn av hendelser, bekymringsmeldinger og lignende som gir ny kunnskap om risikoen for brann.

§ 17. Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feiingen skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted.

Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.

§ 18. Risikobasert tilsyn

Tilsyn etter brann- og eksplosjonsvernloven § 13 skal gjennomføres og prioriteres på bakgrunn av:

- a) risikoen for tap av liv og helse
- b) risikoen for tap av materielle og kulturhistoriske verdier
- c) risikoen for samfunnsmessige konsekvenser
- d) risikoen for brudd på forebyggende plikter
- e) effekten av tilsyn sammenlignet med andre brannforebyggende tiltak.

§ 19. Andre tiltak mot brann

Kommunen skal motivere og samarbeide med aktuelle aktører for at de skal bidra til å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av brann.

Kommunen skal fremme brannsikkerhet gjennom kommunale og regionale planleggings- og beslutningsprosesser.

Kommunen skal bidra til å innhente og formidle kunnskap om:

- a) hvordan branner starter og sprer seg
- b) kjennetegn ved personer som omkommer eller blir skadet i branner
- c) kjennetegn ved byggverk og bygningsmiljø som blir involvert i branner
- d) hvilke forebyggende og beredskapsmessige tiltak som påvirker forløpet og utfallet av branner.

§ 20. Evaluering av det forebyggende arbeidet

Kommunen skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet.

Etter branner som har hatt eller kunne fått alvorlige konsekvenser for liv, helse, miljø eller materielle verdier, skal kommunen evaluere om det forebyggende arbeidet har hatt ønsket effekt.

Kommunen skal iverksette rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte ved kartleggingen av risiko og sårbarhet for brann, og ved planleggingen og gjennomføringen av forebyggende tiltak.

§ 21. Vannforsyning

Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtegrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for slokkevann.

I boligstrøk og lignende der spredningsfaren er liten, er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil.

I områder som reguleres til virksomhet hvor sprinkling er aktuelt, skal kommunen sørge for at det er tilstrekkelig vannforsyning til å dekke behovet.

Det er også flere andre lover og forskrifter som er styrende for ØABVs forebyggende arbeid. Det stilles krav til brann- og redningstjenesten i *Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff* og *Forskrift om håndtering av farlig stoff*.

Formålet med forskriften om eksplosjonsfarlig stoff er å sikre at enhver håndtering av eksplosjonsfarlig stoff skjer på en slik måte at risikoen for brann, eksplosjon, uhell og ulykker er redusert til et nivå som med rimelighet kan oppnås.

Formålet til Forskrift om håndtering av farlig stoff er å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot uhell og ulykker med farlig stoff.

Internkontrollforskriften gjelder for alle virksomheter, men er spesielt viktig for arbeid som utgjør en risiko for liv og helse. Videre stilles det krav til beredskap mot akutt forurensning i Forurensningsloven.

Bortsett fra kravene til bemanning, stiller lov og forskrift de samme kravene til beredskap i små og store kommuner.

Det er ikke stilt forskriftskrav til dimensjonering av røykdykkerberedskap. Brannsjefen har likevel valgt å legge Røykdykkerveiledningen til grunn i ØABVs HMS-dokumentasjon om røykdykking. Den er således en del av ØABVs Internkontrollsystem og dermed førende for hvordan røykdykking skal foregå i ØABV – både med tanke på rutiner og utstyr.

Brannslukking og redningsarbeid kan også være risikofylt for den enkelte, og det må tas hensyn til en rekke arbeidsmiljøfaktorer før, under og i etterkant av en innsats på et skadested. Arbeidsmiljøloven i §3-1, a stiller krav til at arbeidstakerne har:

...et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet.

Et brann- og ulykkessted er ikke en tilrettelagt arbeidsplass, og menneskene vil derfor uunngåelig eksponeres for helse- og skaderisiko. Brannvesenet har gjennom nasjonale holdningskampanjer og kompetansehevende tiltak satt søkelyset på alternativ arbeidsmetodikk og taktiske valg som minimerer denne eksponeringen. ØABV må også ha et tilsvarende fokus i operative rutiner, holdning til verneutstyr og sørge for at dette etterleves.

Dokumentasjon

Østre Agder brannvesen

Innledning

Østre Agder brannvesen er et felles brannvesen for kommunene Arendal, Gjerstad, Froland, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Dokumentasjonen av Østre Agder brannvesen (ØABV) er en felles dokumentasjon for disse kommunene.

ØABV er organisert og driftet etter *Lov om kommuner og fylkeskommuner* (kommuneloven) § 28-1 a, *Vertskommunesamarbeid*. Vertskommune er Arendal.

Dokumentasjonen, også kalt Brannordning, og brannvesenets oppbygging og organisering oppfyller kravene i *Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver* (brann- og eksplosjonsvernloven).

Brannvesenets oppbygging og organisering, samt Dokumentasjonen, oppfyller kravene i lovens §9 *Eablering og drift av brannvesen* og §10 *Dokumentasjon* med tilhørende forskrifter.

Dokumentasjonen har vært forelagt kommunene Dokumentasjonen erstatter Brannordningsdokumentasjon av 09.05.2012

Innhold

Innledning.....	42
Formål med dokumentasjon av brannvesenet	44
Underlagsdokumentasjon	44
Organisering og oppbygging.....	44
Administrasjon og ledelse	44
Forebyggende avdeling	44
Feieravdeling	45
Beredskapsavdeling.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Ledelse.....	45
Stasjonsvis oppsett av bemanning, biler og utstyr.....	45
Regional alarmsentral.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Delegeringer	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Avtaler	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Kommunale samarbeidsavtaler.....	48
Bistandsavtaler	48
Vedlegg.....	49
Delegasjon av myndighet	49

Formål med dokumentasjon av brannvesenet

Dokumentasjonen sammen med utrykte vedlegg beskriver ØABV organisering, oppbygging og den formelle bakgrunnen for opprettelsen.

De forebyggende og beredskapsmessige kravene i brann- og eksplosjonsvernloven, §§9-16 samt tidligere risiko- og sårbarhetsanalyser, er grunnlaget for ØABV.

Underlagsdokumentasjon

Delegasjonsvedtak fra rådmannen i Arendal til brannsjef 09.04.2018. Se vedlegg

Utrykte vedlegg

1. Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver
2. Brannordningsdokumentasjon 09.05.2012
3. Dokumentasjon for regional alarmsentral Brann i ABV³ 2003
4. Risiko- og sårbarhetsanalyse 2018
5. Forebyggende analyse 2018
6. Beredskapsanalyse 2018
7. Vedtak i kommunene om samarbeid
8. Samarbeidsavtaler for kommunene i ØBAV
9. Kommunale vedtak om delegasjon og videredelegering
10. Bistandsavtaler med Grimstad brannvesen, Kragerø brannvesen, Nissedal kommunale brannvesen og Setesdal brannvesen IKS

Organisering og oppbygging

Administrasjon og ledelse

Brannsjef (1 årsverk), økonomikonsulent (1 årsverk) og sekretær/saksbehandler (1 årsverk). Stedfortreder for brannsjefen er avdelingsleder beredskap.

Forebyggende avdeling

Avdelingsleder forebygg (1 årsverk) og 6 branninspektører.

³ ABV – Arendal brannvesen

Feieravdeling

Arendal brannstasjon

Avdelingsleder feier og 7 feiersvenner

Risør brannstasjon

2 feiersvenner

Beredskapsavdeling

Ledelse

Ledelsen er plassert på Arendal brannstasjon og består av Avdelingsleder beredskap (1 årsverk), Overbrannmester beredskap (1årsverk) og Overbrannmester/beredskapskoordinator (1 årsverk).

Overordnet vakt, Innsatsleder brann, er en femdelt vaktordning fordelt på følgende:

- Brannsjef
- Avdelingsleder Beredskapsavdeling
- Overbrannmester beredskap/NK Beredskapsavdeling
- Avdelingsleder Forebyggende avdeling
- Avdelingsleder Feieravdeling/Avdelingleder Agder 110

Stasjonsvis oppsett av bemanning, biler og utstyr

Utrykningsstyrken i ØABV er fordelt på 8 brannstasjoner i 7 kommuner. I tillegg er det overordnet vakt, innsatsleder brann. Vaktordningen er fordelt på 6 innsatsledere.

A1 – Moland stasjon (Arendal kommune)

- Ingen fast vaktordning
- 2 mann på hjemmevakt i sommerferie/høytider
- 10 mannskaper
- Røykdykkertjeneste
- 1 mannskapsbil
- 1 personell/utstyrsbil
- 1 personellbil
- Frigjøringsverktøy for trafikkulykker/ ulykker
- Jernhest for ulendt terreng

A2 – Arendal stasjon (Arendal kommune)

- Døgncasernert vaktstyrke med 4 vaktlag á 6 mannskaper
Minimum 5 mannskap på vakt
- Røykdykkertjeneste
- Kjemikaliedykkertjeneste
- Redningsdykkertjeneste
- 2 mannskapsbiler

- 1 redningsbil
- 1 tankbil (8000l vanntank)
- 1 lift (høyderedskap, 34 m)
- Frigjøringsverktøy for trafikkulykker/ ulykker
- 1 personell/utstyrsbil
- 1 røykdykkerbil
- Jordingstjeneste for Bane NOR
- Lager for IUA Aust-Agder⁴ med spesialutstyr til oljevern og kjemikalieinnsatser, bla. Kjemikaliehenger og båt på henger
- 1 ATV
- 1 båt på tilhenger (IUA Aust-Agder)

A3 – Tvedestrand stasjon (Tvedestrand kommune)

- Deltidsansatte med 4-delt hjemmевaktordning, 4 vaktlag á 4 mannskaper
4 Reservemanskaper / vikarer
- Røykdykkertjeneste
- 1 mannskapsbil
- 1 tankbil (kapasitet 8000 l vann)
- 1 personellbil
- Frigjøringsverktøy for trafikkulykker/ ulykker
- Tilhenger med utstyr til innsats på Lyngør/Sandøya
- 1 båt på tilhenger (IUA Aust-Agder)

A4 – Risør stasjon (Risør kommune)

- Dagtidskasernert vaktstyrke + deltidsansatte med 4-delt hjemmевaktordning
Helg, høytid, 4 vaktlag á 4 mannskaper
Minimum 4 mannskap på dagvakt
4 Reservemanskaper / vikarer
- Røykdykkertjeneste
- Overflatereddere
- 1 mannskapsbil
- 1 personell/utstyrsbil
- 1 personellbil
- 1 båt på tilhenger (IUA Aust-Agder)

A5 – Gjerstad stasjon (Gjerstad kommune)

- Ingen vaktordning
- 20 mannskaper
- Røykdykkertjeneste
- 1 mannskapsbil
- 1 skogbrannbil (Unimog 1000l vanntank)
- Frigjøringsverktøy for trafikkulykker/ ulykker

A6 – Vegårshei stasjon (Vegårshei kommune)

- 1 Utrykningsleder på hjemmевakt (kombinert med teknisk vakt i kommunen)
- 20 mannskaper
- Røykdykkertjeneste
- 1 mannskapsbil

⁴ IUA Aust-Agder dekker kommune tilsluttet ØABV samt Grimstad kommune

- 1 tankbil (12000 l vann)
- 1 personellbil
- Frigjøringsverktøy for trafikkulykker/ ulykker

A7 – Åmli stasjon (Åmli kommune)

- 1 Utrykningsleder på hjemmevakt (kombinert med teknisk vakt i kommunen)
- 20 mannskaper
- Røykdykkertjeneste
- Overflatereddere
- 1 mannskapsbil
- 1 tankbil (10000 l vann)
- 1 personellbil/røykdykkerbil
- Frigjøringsverktøy for trafikkulykker/ ulykker

A8 – Froland stasjon (Froland kommune)

- Ingen vaktordning
- 16 mannskaper
- 1 mannskapsbil
- 1 personellbil
- 1 ATV

Regional Alarmsentral

Varsling og alarmering (se dokumentasjon av 2003)

Avdelingsleder (1 årsverk)

Operativ leder (1 årsverk)

Tekniker (1 årsverk).

5 vaktlag med 1 vaktleder og 2 operatører pr. lag betjener alarmsentralen. Dette utgjør til sammen 15 årsverk.

Det er planlagt flytting av alarmsentralen til Kristiansand, samlokalisert med politiets operasjonssentral. Da skal nødnummrene 110 og 112 etableres i felleskap. Dette skjer tidligst fom 2023.

Delegeringer

De 7 kommunestyrene har vedtatt likelydende delegasjon av myndighet etter brannvernloven, til sin rådmann. De andre kommunene har videre delegert dette til rådmannen i Arendal – som har videre delegert all delegert myndighet etter brannvernloven til brannsjefen. Delegasjonsinstruks følger som vedlegg til denne brannordningsdokumentasjon.

Avtaler

Kommunale samarbeidsavtaler

Likelydende samarbeidsavtale om felles brannvesen ble vedtatt av kommunestyrene i

- Arendal 13.12.2007
- Froland 09.01.2008
- Tvedestrand 20.11.2007
- Risør 06.12.2007
- Gjerstad 13.12.2007
- Vegårshei 11.12.2007
- Åmli 22.11.2007

Bistandsavtaler

Det er inngått gjensidige bistandsavtaler med

- Grimstad brannvesen 06.02.2008
- Kragerø brannvesen 06.02.2008
- Nissedal kommunale brannvesen 07.01.2009
- Setesdalen Brannvesen IKS 20.01.2009

Avtalene er inngått i samsvar med *brann- og eksplosjonsvernlovens §15, Samarbeid mellom kommuner og Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, § 4-1, Samarbeid.*

I avtalen er aktuelle bistandssituasjoner beskrevet:

- Brann eller ulykke i grenseområde, dvs der nabobrannvesenet normalt vil kunne komme raskere til med redning/slokking
- Storbrann i tettbebyggelse eller stort objekt, eller ved flere branner samtidig, hvor vedkommende brannvesens egne ressurser (personell og/eller utstyr) ikke strekker til
- Situasjoner med ekstraordinær brann- eller ulykkesrisiko
- Prekære beredskapsmessige/bemanningsmessige situasjoner

Vedlegg

Delegasjon av myndighet

ARENDALE KOMMUNE

Brannsjefen i Østre Agder Brannvesen
Serviceboks 650

4809 ARENDAL

Dato: 09.04.2008

Vår ref:
Dokumentnr. 21692/08
Arkivsaksnr: 07/833
Arkivkode: 026 & 85
Saksbeh: Jan Kongsvik
Saksbeh.tlf: 37013880
Deres ref:

DELEGASJON AV MYNDIGHET ETTER BRANNVERNLOVEN

Østre Agder Brannvesen (ØABV) – interkommunalt/felles brannvesen for kommunene Arendal, Froland, Tvedestrand, Risør, Gjerstad, Vegårshei, Åmli – ble formelt etablert og var operativt fra 01.01.2008. ØABV er organisert og driftes etter vertskommunemodell, med Arendal som vertskommune.

I tilknytning til vedtak av brannordningsdokumentasjon, samarbeidsavtale og navn, vedtok de respektive kommunestyrene å delegere sin myndighet etter brannvernloven til sin kommunes rådmann.

Jfr "Lov av 25.09.1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner". Jfr "Lov av 14.06.2002 nr 20 om brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff, og om brannvesenets redningsoppgaver", med tilhørende forskrifter.

Overnevnte kommunestyrevedtak ble gjort hhv:

- Tvedestrand 20.11.07
- Åmli 22.11.07
- Risør 06.12.07
- Vegårshei 11.12.07
- Gjerstad 13.12.07
- Froland 09.01.08

I delegasjonsvedtakene ligger instruks til egen rådmann om videredelegering til rådmannen i vertskommunen. Jfr kommunelovens § 28 b, gjeldende fra 01.01.07.

Rådmennene har foretatt slik videredelegering, hhv:

- Vegårshei 31.01.08
- Tvedestrand 04.02.08

Postadresse: Serviceboks 650, 4809 Arendal
Besøksadresse: Parkveien 8

Telefon:
37013888

Telefax:
37013889

Bankgiro:
2800.05.15991
IBAN: NO76 2800 05 15991
SWIFT: AASPN022

Org.nr.: 940493021

E-post: postmottak@arendal.kommune.no